

M. ŞEHMUS GÜZEL

Fransa'da Siyaset 2022

ekitap.ayorum.com

M. ŞEHMUS GÜZEL
FRANSA'DA SİYASET 2022

ekitap biçiminde ilk sunumu: Aralık 2022

Yapıt: M. Şehmus GÜZEL

Teknik yönetmen ve kapak: Ferruh DİNÇKAL.

Dizgi : MŞG

İSBN : Şimdilik yok.

Bu yapıtın yayın hakları yazarına aittir.

Kitaptan edinmek için iletişim : Gerekirse. Şimdilik
ekitap.ayorum.com deyin, tıklayın, hediyeimizdir.

İÇİNDEKİLER

SUNU	5
PARİS KO(R)KUYOR	8
IRKÇILIK VE SİYASİ ŞİDDET	11
GELİNEREN NOKTA	17
SEÇİME DOĞRU FRANSA	22
BİR HORUZ DÖRT KÜME(S).....	27
UMUMİ VAZİYET	30
MACRON'UN SONU (MU) GELDİ	35
10 NİSAN 2022, CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ BİRİNCİ TUR KESİN SONUÇLARI	40
İKİLİ AYNI DENKLEM FARKLI	42
JEAN-LUC MELENCHON	45
24 NİSAN 2022 : AH (V)AH SEÇİMİ	48
MİLLET-vekilini SEÇMEK	52
OUI C'EST POSSIBLE	58
MACRONİSTAN'IN DÜŞÜŞÜ	62
HAKİKİ SOL MİLLET MECLİSİ'NDE	66
EM-EKLİ-LER VE ÇOCUK-LAR, PARİS, 4 EKİM 2022	72
DAHA İYİ BİR DÜNYA MÜMKÜN	74
T'AS VU ? (GÖRDÜN ?)	79

SUNU

2022 Fransa'da seçimler yılı oldu: Önce, 10 ve 14 Nisanda cumhurbaşkanı seçimi, sonra 12 ve 19 Haziranda milletvekili seçimleri.

Süreç içinde bir aksilik olmazsa beş yılımızın siyasi çerçevesi bu seçimlerin sonuçlarına göre çizildi. Nasıl? Bu çalışmada anlatmaya çalışıyorum.

Aralarında eski cumhurbaşkanı ve bakanlar da bulunan siyasetçiler hakkında açılan davalar sürüyor. Yurttaşların siyasetçilere güveni azalıyor. Neden? Açıklamalı.

Avrupa Birliği üyesi birçok devlette olduğu gibi Fransa'da da aşırı sağ ve ırkçı partiler "yükselişte". Bunun nedenleri arasında son on yıllarda denenen sağçı ve solcu iktidarların vaatlerini tutmamaları, bizzat uyguladıkları ultra liberalizmin ağırlığı ve adaletsizliği altında kalmaları, siyasetçilerin yolsuzluklarla gözden düşmeleri de rol oynuyor.

Fransa'da ırkçı parti adayı cumhurbaşkanı seçiminde ikinci tura kaldı, ikinci turda yüzde 42 oranında oy topladı. Milletvekili seçiminde yüz kadar milletvekili çıkardı... En son İtalya'da faşizmin izleyicileri aşırı sağçı, ırkçı, klasik sağçı partilerin ortaklığıyla hükümeti kurdu. Bu ortaklık ne kadar sürecek? Faşizm teorisinin yapıldığı, uygulamaya konulduğu İtalya nereye gidiyor? İsveç nereye? Fransa nereye? Hollanda, Danimarka, Polonya ve diğerleri nereye?

Toplum içinde, günlük yaşamda ırkçılığın yükselişi somut bir biçimde görülüyor. İrkçılık siyasi ve toplumsal şiddeti de taşıyor.

Fransa'da bugünkü iktidarın dertlerin çözümündeki beceriksizliği göz yaşartıcı bir durumda.

Fransa içeride ve dışarıda eski çekiciliğini yitiriyor.

Son iki yılda Afrika'da ve Ortadoğu'da etkisinden ve gücünden yitirdi. Mali ve Burkina Fasso örnekleri hemen anılabilir.

Lübnan, Suriye, Irak örnekleri de.

Genç cumhurbaşkanı sanki paralel bir dünyada yaşıyor. Nutuk atarak sorunları çözebileceğini sanıyor. Çok zenginlerin çıkarlarını savunuyor. Sanki kendi marketingini / pazarlamasını yapıyor. Beş yıl sonra yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimiyle birlikte Saray'ı terkedecek, kendisine uygun bir iş arıyor izlenimi veriyor.

Oysa acilen çözülmesi gereken dertler pek çok:

Korona belası sürüyor. Fransa'da ve Avrupa'da "dokuzuncu dalga"dan söz ediliyor.

İklimler artık üçer beşer günlük. İklimler karmakarışık. İklimler iklim olmaktan çıktı. Doğa Ana isyanlarda. Ciddi ve kalıcı önlemler alınmıyor.

Varolan, süregelen dertler, belalar yetmiyormuş gibi Şubat 2022'den beri Ukranya saldırısıyla başlayan Rusya Federasyonu ile Ukranya Cumhuriyeti savaşı dramatik boyutlarıyla sürüyor. Macron çok konuşuyor ama çare üretmiyor.

Savaşla birlikte herşeyin fiyatı arttı. İnsanoğlununki hariç: Ölü ve yaralı sayısı durmadan artıyor.

Yurdunu terketmek zorunda kalanların sayısı da.

Avrupa ekonomisi sarpa sarıyor.

Avrupa'da enflasyon artık iki rakamlı.

Yoksullaşma yayılıyor: Coğrafi olarak, toplumsal kategoriler içinde kapsamını genişleterek.

Şili ve Brezilya örneklerinde gördüğümüz gibi, Güney Amerika'da, sol değişik türdeki ortaklıklarla seçimleri kazanıyor, iktidarı alıyor. Güney Amerika örnekleri Fransa'daki NUPES için ders ve deneyim taşıyıcı olabilir mi? Sol ortaklık Fransa'da iktidara gelebilir mi?

Yıl sonunda bir tür envanter çıkarmak, kimi sorulara yanıt verebilmek için bu çalışmayı kotardım ve dikkatinize sunuyorum. Umarım işinize yarar.

M. ŞEHMUS GÜZEL, 21 Aralık 2022, Paris.

PARİS KO(R)KUYOR

Fransa siyaseti sarpa sarıyor. Siyasetçiler yeniden tatsız bir dönemde. Eskilerden ve yenilerden siyaset sahnesinin kimi yıldızı patır patır dökülüyor.

10 Nisan 2022'de yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimi birinci turu yaklaşırken aday olacağını söyleyenlerin sayısı artıyor. Fakat bu göreve layık görülebilecek, uluslararası düzeyde tanınan, siyasi veya başka bir alanda olağanüstü bir özelliği olan herhangi bir aday da henüz görünmüyor.

Bu “boşlukta” aday olacaklarını söyleyenlerden kiminin siyaseti komediye çevirdiği izlenimi doğuyor. Sanki hiç bitmeyen bir televizyon dizisinin en kötü bölümleri izleniyor.

Kiminin fırsat budur diyerek daha bir süre devam etmesi beklenen bu karamsar günlerde kendi reklamını yaptığı bile sanılıyor.

Kiminin ne yaptığı ve ne yapacağı ise henüz bilinmiyor.

İşin rastlantısal ama önemli yanı ise bugünlerde eski siyasetçilerden bir-ikisi hakkındaki yolsuzluk, kamu parasını kişisel çıkar için harcamak gibi suçlardan açılmış davalarda karar aşamasına gelinmiş olunması:

Birkaç gün içinde, defalarca bakan, Nicolas Sarkozy'nin değişmez başbakanı François Fillon (hakkında epey yüklü para cezası yanında üçü tecilli beş yıl hapis cezası istendi) ve eşi Penelope Fillon (para cezası ve üç yıl tecilli hapis cezası) hakkında mahkemeden karar çıkacak. Fillon'un umurunda mı ? Bilmiyorum. “Siyaseti bıraktıktan” sonra özel sektördeki bir şirketin yürütme kurulunda üye oldu, kendi özel şirketini kurdu, 2021'de Rusya

Federasyonu temsilcisi olarak rus petrol şirketi Zaroubejneft yönetim kuruluna atandı... Keyfi yerinde olmalı.

Rusya Federasyonu kamu petrol şirketleri Avrupalı eski siyasetçileri transferleriyle dikkat çekiyor. İşte iki örnek olarak yıllardan beri Rosneft yürütme kurulundaki Almanya Federal Cumhuriyeti eski başbakanlarından Gerhard Schroder'i ve haziran 2021'de aynı kurula atanan Avusturya Federal Cumhuriyeti Dışişleri eski bakanı bayan Karin Kneissi'yi anabiliriz.

Rusya Federasyonu Avrupa Birliği (AB) üyesi değil hatta AB ve Rusya Federasyonu arasındaki ilişkilerin çok sıkı olduğu da söylenemez. Ama Rusya Federasyonu AB'den yakın bulunduğu önemli siyasetçileri öksüz bırakmıyor... Taraf tutmadan. Aşırı sağ partileri de ihmal etmiyor. Örneğin Rusya iktidarının İtalya'daki ve Fransa'daki ırkçı ve aşırı sağcı partilerin öteden beri finansmanı olduğu, rus bankalarından elverişli koşullarda borç almaları için aracılık yaptığı yazılıyor. Söyleniyor. Yalanlanmıyor.

Rusya Avrupa siyasetinin içinde.

Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) de AB ile benzer bir siyaset izliyor. Örneğin Macaristan ile ilişkileri son derece derin. Aşırı sağcı ve ırkçı Başbakanı ile ilişkiler mükemmel. Macaristan'da epey büyük bir "Çin Üniversitesi ve kampüsü" kurulmak üzere... Ayrıntılı bilgi için "université chinoise à Budapest" diye tıklayın göreceksiniz. ÇHC'nin kimi eski başbakan ve / veya başkanı da transferinden, transfer edebileceğinden söz ediliyor...

Sıkı bir rüzgar Doğu'dan esiyor Avrupa'da : Para hırsı ve "geçim meselesi" belirleyici. Sistem önce kendini sürekli kılan yöneticileri tarafından kullanılıyor : Kişisel çıkarları için.

Anımsatmak için yazıyorum : Birkaç ay önce Sarkozy bir yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. İtirazı üzerine dosyası şu sırada Yargıtay'da.

Son kararı Yargıtay mı verecek ? Karar beklenirken Paris merkezi hapisanesi “cumhurbaşkanı için özel daire”sini hazırlıyor... Sarkozy ilk kez hakkında hapis cezası istenen cumhurbaşkanı ünvanını kazandıktan sonra BELKİ İLK KEZ HAPİS YATAN ESKİ CUMHURBAŞKANI ÜNVANINI DA KAZANACAK.

Fransa'da “kuvvetler gerçekten ayrı” olduğu için, evet evet Yargı hakikaten Yürütme'den ve Yasama'dan bağımsız olduğu için, bu tür kararlar alınabiliyor. Yürütmenin başındaki Macron “yakın dostu” Sarkozy'yi “kurtarıcı” bişeyler yapamıyor. Belki de çok gizli bir şekilde yapıyordur. Ama ne oluyorsa oluyor en gizli yaptığını sandığı şeyler bile birkaç gün içinde kamuoyuna yansıyor. Saray'da casus mu var ?

Macron için de ilginç söylentiler dolaşiyor. Belki yakında yazılabilecek hale gelir. Haberimiz olunca yazarım.

Bu tür davalar, mahkeme kararları, yaptırımlar ilk ve yeni değil ama her seferinde olduğu gibi, istisnasız hemen hemen bütün siyasetçilerin, iş başındakilerin, adayların, aday olacağını ileri sürenlerin tümünün karizması bir kez daha çizildi.

Burjuva demokrasisi ve kapitalizm belası da darbe yedi.

Fransa aşırı sağa doğru kayıyor, yuvarlanıyor.

Seçmen “siyasetçilerimizin tümü hırsız, tümü vurguncu” kanısında. Paris kokuyor. Fransızlar korkuyor.

Ne olacak bu memleketin hali ?

(11 Kasım 2021'de Almanya merkezli yeniposta sitesinde yayınlandı.)

IRKÇILIK VE SİYASİ ŞİDDET

Evet Fransa sağa ve bilhassa aşırı sağa kayıyor...

Siyasi sistem içindeki ve sistemin dışındaki aşırı sağ ve ırkçılık ilerliyor, etkisi artıyor.

Birkaç ay önce Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'a tokat atılması tesadüfi bir eylem değildi. Ferdi / kişisel / bireysel bir eylem de değildi. Bu eylem bir yıldan beri sistem dışı aşırı sağ ve ırkçı takımların şiddeti daha görünebilir, daha fiziki bir biçime sokmak ve "tarafhtarlarının " sayısını artırmak arzularıyla yakından ilgilidir.

Bu siyasi eylem birkaç hafta önce aşırı sağcı, ırkçı ve sömürgeci sistem içi ve sistem dışı aşırı sağcı parti ve küçük örgütlere mensup generallerin, epey önemli sayıdaki subayın çağrısıyla, 19 Mayıs 2021'de Paris'te polis sendikalarının düzenlediği ve Millet Meclis'i önündeki miting ile biten gösteri ve yürüyüşle birlikte değerlendirilmeli.

Polis ve ordu içindekilerin yüzde altmışının ırkçı ve aşırı sağcı parti veya partilere oy verdikleri biliniyor.

İrkçı parti sayısı, Eric Zemmour'un, birinci turu 10 Nisan 2022'de yapılacak cumhurbaşkanlığı seçiminde aday olması üzerine Ocak 2022'de kurulan yeni ırkçı ve apaçık nazi partiyle ikiye çıktı...

Herhangi bir seçime girmediği için adı geçen ve partisinin açık ve kesin siyasi etkisini ölçmek henüz mümkün değil, fakat kamuoyu yoklamaları adı geçen nazinin yüzde on ile ondört arasında oy alacağını gösteriyor. İnanılması zor ama kamuoyu yoklamaları konuşuyor.

Polis sendikalarının ezici çoğunluğu da aşırı sağcı veya klasik ama sertlik yanlısı sağcı partilere yakın...

Güvenlik güçleri içinde aşırı sağ ve ırkçılık ilerliyor. Polis kendi güvenliği için daha çok bütçe, daha çok araç-gereç, daha çok yasal yetki istiyor. Meclis önündeki gösterinin amacı yasakoyucuyu etkilemek, görüşülmekte olan yasa tasarısının polise daha çok yetki tanımasını ve olanak yaratmasını sağlamaktı. Belediye polisi (bizdeki zabıta) örneğin silah taşımak yetkisinin tanınmasını istiyor...

Cumhurbaşkanı'na tokat atılmasından hemen önce LFI (La France Insoumise) lideri Jean-Luc Mélenchon cumhurbaşkanlığı seçimine kadar siyasi şiddetin daha da artabileceğini, geçmiş yıllardaki cumhurbaşkanı seçimleri öncesinde olduğu gibi seçimin ilk turuna birkaç gün kala provokatif şiddet eylemleri düzenlenebileceğini bir tv tartışma programında söyledi. Hemen herkes ona yükledi, "bu kadar da abartılmaz" sesleri yükseldi...

Ama hemen ertesi gün ve sonrasında Cumhurbaşkanı'na tokat atılması, bizzat LFI liderinin, aşırı sağa ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına karşı 140 kasaba ve kentte düzenlenen gösteri ve yürüyüşün başlamasından önce Paris'te "unlanması" (birkaç kilo unun başına fırlatılması), eylemi yapan iki kişinin hemen aşırı sağcı ve ırkçı olduklarını açıklamaları işin ciddiyetini gösteriyordu.

Aynı gün başka bir mekanda bir milletvekilinin de "unlanması" LFI Liderinin o kadar da abartmadığını gözler önüne serdi.

Aylardan beri değişik partilerden milletvekillerinin ama bilhassa Cumhurbaşkanı'nın partisi temsilcilerinin büroları, evleri taşlanıyor, slogan ve küfürlerle boyanıyor, otomobilleri, otomobil garajları yakılıyor, değişik biçimlerde ölümle tehdit ediliyor...

Bu satırları yazdığım Mart 2022'de bu tür şiddet olaylarının sürdüğünü, sayısının giderek arttığını eklemek zorundayım...

Birkaç ay önce LFİ'e "oy verecek" bir seçmene ne yapılacağını yine aşırı sağcı ve ırkçı güya "tartışmacı / mizahcı" bir ırkçının malum web sitesinde yayınlaması da tedirgin edici bir olay olarak anımsanabilir: Gösterilen "seçmen" Siyah bir insan maketi ve kurşuna diziliyor, adı geçmeyen bunları sırtarak, şaka yapıyormuşçasına aktarıyor, sanki eğlençeymişçesine anlatıyor...

Siyasi şiddet maalesef artarak sürüyor. Günlük hayata giriyor. Tehlikeli boyutlar alıyor. Siyasi ve toplumsal hava bozuluyor.

Aşırı sağcı ve ırkçı küçük gruplar bu yollarla etki alanlarını genişletmek umuduyla kendi aralarında rekabete girişiyorlar.

Kimi zaman yıllardan beri ırkçı söylemlerin ve nutukların etkisinde kalmış sıradan bir kişi ırkçı nitelikli cinayetler işleyebiliyor : 23 Aralık 2022'de Paris'te Rue d'Enghien'de Kürtlere yönelik saldırı bu konudaki en ciddi ve en dramatik örneklerden biri. Üç kişinin ölümü ve üç kişinin yaralanmasıyla biten saldırı epey karmaşık özellikler taşıyor. Cinayetleri işleyen William M. polisin ve fransız adaletinin tanıdığı bir "çatlak". 8 Aralık 2021'de yine tek başına elinde bir kılıçla yaptığı ırkçı saldırı sonrasında tutuklanan ve geçici tutukluluğu 12 Aralık 2022'de sona eren katil, on-onbir günlük zaman içinde, cinayetleri sırasındaki görgü tanıklarının ifadelerine göre "yarı otomatik bir silah", "iki veya üç dolu şarjör ve elli veya altmış mermi" edinmiş. Fransa Kürt Demokratik Kurulu / *Le Conseil Démocratique Kurde en France* (CDK-F. Ahmet Kaya Kürt Kültür Merkezi adıyla da tanınan) lokalinde ve Avesta Lokantasında üç kişiyi, Kürt kadınları temsilcisi Evin Goyi (Emine Kara), ses sanatçısı Mîr Perwer (Mehmet Şirin Aydın) ve Abdurrahman Kızıl'ı öldürdükten, "Prestige Coiffure" de iki kişiyi yaraladıktan sonra, şarjör değiştirirken, çalışanların ve müşterilerin müdahalesiyle etkisiz hale getirilmeseydi katil büyük ihtimalle onlarca insanı vuracaktı. Berber dükkanının sahibi,

çalışanları ve müşterileri katili yakalayıp polise teslim ederek hakiki bir kahramanlık örneği verdiler. Büyük ihtimalle legion d'honneur'ü hak ettiler. Bu meselenin siyasi ve adli birçok boyutlu olduğu ileri sürülüyor. Katil polis tarafından sorgulanırken ruhsal rahatsızlıklar belirtisi göstermesi üzerine çağrılan uzman doktorun denetiminden ve raporundan sonra Paris Emniyet Müdürlüğü akıl hastaları revirine kapatıldı. Yakalandığında polise "Ben ırkçuyım" diyen ve polise ilk sorusu "Kaçını öldürdüm ?" olan delinin / katilin neden özellikle Kürtlere saldırdığı henüz bilinmiyor. Ahmet Kaya Kültür Merkezi'nden yaklaşık bir buçuk kilometre uzaklıktaki ana-babasının evinden çıkıp oraya kadar nasıl geldiği de merak ediliyor. Bir görgü tanığı delinin / katilin bir otomobille Rue d'Enghien'e kadar getirildiğini, sokağın başında indirildiğini ileri sürdü. Cinayetlerin önceden planlandığı, hazırlandığı, ısmarlama olduğu da iddia ediliyor. Açıklanması gereken birçok nokta daha var. Kürtler cinayetler duyulur duyulmaz cinayetlerin işlendiği mahallede, Paris yanında birçok kentte daha, düzenledikleri gösterilerle "hesap soracaklarını" duyurdular. Dernek yöneticileri 24 Aralıkta önce Paris Emniyet Müdürü Laurent Nunez tarafından kabul edildi. Emniyet Müdürü, "Cinayetlerin nedenini bulmak için elimizden geleni yapacağız" dedi. Daha sonra CDK-F temsilcilerini "Fransa hükümeti adına" Bakanlığında kabul eden Adalet Bakanı Eric Dupond-Moretti de ilgisini esirgemeyeceğini açıkladı, ve "Bütün Fransa yas tutuyor" dedi... Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron da, Başbakan Elisabeth Borne da twitter hesaplarından başsağlığı dileklerini ilettiler. İçişleri Bakanı Gerald Darmanin ise Cumhurbaşkanı'nın isteği / emri üzerine, cinayetlerden hemen sonra kuzeydeki bir kentteki ziyaretini kesip Rue d'Enghien'e geldi, gazetecilere açıklama yaptı. Bu cinayetler mutlaka açıklanacak. Katilin polis tarafından izlenen küçük ve bilinen ırkçı gizli / yasadışı örgütlerin üyesi olmadığı, bireysel olarak saldırılar yaptığı anlaşılıyor.

Ne olursa olsun bu tür cinayetler aynı zamanda korkuyu yaymaya da yönelik. Evet korku yayılıyor.

Aşırı sağın ve ırkçıların amacı, korkutmak, korkan veya zaten korkak seçmenlere “Aman usandım, ırkçı ve iç güvenliğimizi sağlamak üzere sertlik yanlısı parti veya partiler iktidara gelse de bu işlere bir çeki düzen verse ” dedirtmek ve oylarını toplamak.

Aşırı sağın ve ırkçıların öteden beri Cumhuriyet’le bir derdi olduğunu, bunun kökeninin krallık rejimine, Cumhuriyet’in ilanına kadar indiğini ve süregeldiğini de vurgulamak lazım.

Cumhurbaşkanı’na tokat atan gencin eylemini yaparken kralçı bir slogan atması ve ortaçağ savaş oyunları meraklısı olduğunun anlaşılması burada anımsatılabilir. Kendini sağcı anarşist olarak tanıtmasını da ekleyeyim.

Fransa’da siyaset dünyasında şiddetin eksik olmadığını da, zaman zaman dramatik biçimlerde ortaya çıktığını da belirtmeliyim :

Burada örnek olarak Üçüncü Cumhuriyet döneminde iki cumhurbaşkanının katledildiğini de anımsayabiliriz :

1894’te Sadi Carnot, 1932’de Paul Doumer.

Georges Clemenceau’nun 19 Şubat 1919’da bir kez, general Charles de Gaulle’ün cumhurbaşkanı olduktan sonra dört kez suikastten şans eseri kurtulduklarını da...

Kovid belası nedeniyle çocuk yaştaki gençlerin “evde kal ” faslı bitti artık eğlenmeliyiz, gene geç saatlere kadar dışarıda kalabilmeliyiz diyerek birkaç ay önce hafta sonlarında Paris’te, Invalides Meydanı’nda gösteri yapmaları, polisle köşe kapmaca oynamaları da anılabilir. Fransa imparatorluğunun savaş sonrasında askerlerinin tedavi edilmesi, bakılması için kurduğu Invalides Hastanesi / Kurumu / Müzesi nelere tanık olmadı ki.

Bu bölümü bitirirken ekitap.ayorum.com sitesinde hediye olarak sunduğumuz “Digaj ! ” isimli ekitabımda sözünü ettiğim Libya Lideri Kaddafi ile eski cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ilişkileri ve yasadışı yollardan Sarkozy'nin aldığı ileri sürülen elli milyon öro davasının birkaç gün önce yeni bir boyut kazandığını da ekleyeyim. Parayı elden teslim ettiğini önce iddia eden sonra iddiasını geri çeken “tanığa ” iddiasını geri alması için 5 milyon öro veren kadın ve adamının (Paris'te çok tanınan güya gazeteci türünden iki “aracı ”) gözaltına alınmasıyla. Sarkozy'nin, ülkesinin adaletinin elinden kurtulması gittikçe daha da zorlaşıyor: Hapis cezası alan ve belki hapse bile atılacak ilk “eski cumhurbaşkanı ” olmaya aday...

Bu tür politikacılar aşırı sağın ekmeğine yağ sürüyor... Sıradan sağcı seçmenlerden kimi “bir de aşırı sağı denemeli ” diyebiliyor...

İşte seçimler yılında Fransa Cumhuriyeti'nin vaziyeti.

(Birinci versiyonu 16 Haziran 2021'de, ayorum.com'da yayınlandı. 20-26 Mart 2022'de gözden geçirdikten sonra yeniden sunuyorum. 23 Aralık 2022'de Paris'teki cinayetleri ve hemen sonrasını da 25 Aralıkta yazıp metnin içine ekledim.)

GELİNER NOKTA

Yöneticilerimiz birgün söylediklerinin tam tersini ertesi gün söylüyorlar: Başbakan ve bakanları bir ay önceden tedbirlerin bir ay sonra (yinelemekte yarar var) kaldırılacağını ilan ediyorlar. Belirttikleri tarih yaklaşınca fikir değiştiriyorlar.

Bir gün bir bakan çocuklar maske takmalı emrini veriyor, ertesi gün başka bir bakandan yok takmasınlar emri geliyor:

Ana-babalar, nine ve dedeler saç baş yoluyor.

Öğretmenler, okul yöneticileri ve idari personel greve gidiyor, gösteriler, yürüyüşler düzenliyor.

Hiçbir şey değişmiyor.

Evet hiçbir şey değişmiyor.

Milli Eğitim Bakanı ile Sağlık Bakanı birbiriyle neredeyse yumruklaşacak düzeyde bağıra çağıra tartışıyor. Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda ve Bakanlar Kurulu toplantısından hemen önce. İlkini Cumhurbaşkanının ve eşinin çok tuttuğu söyleniyor. İki bakandan birinin ayağı kaydırılabilir. Ama altmış dokuz gün sonra düzenlenecek cumhurbaşkanlığı seçimi nedeniyle "oyuncu değiştirilmez" kuralı uygulanıyor, maç sürüyor. Golleri şimdilik sadece korona belası atıyor.

Bu arada Milli Eğitim Bakanı, evet yine o, evleniyor (ortayaşlı fakat yine de epey genç çifte mutluluklar diliyoruz), ama üç veya dört günlük bal-ay-ını, herkes kovid belasıyla uğraşırken, İbiza'da geçirmesi skandala yol açıyor. Millet Meclisi'ndeki soru-cevap seansındaki tartışmada, bakan "günahını" sineye çekiyor ve uslu bir öğrenci gibi, "Bi da yapmam" deyince Defter-i Kebir kapatılıyor.

O arada Sağlık Bakanı koronaya rastlıyor, hastalanıyor, eve kapanıyor, ama "görevinin başında" kalıyor. Bu işte öbür bakanın ve gazeteci eşinin parmağını arayanlar parmağını yalıyor... vs vs...

Fransa'da siyasi dünya dönüyor... Tersine.

Yaşlılar korona korkusundan artık evden çıkmıyorlar.

Yurttaşlar metroya binmeye artık cesaret edemiyorlar.

Toplu taşıma araçlarının en belalı virüs yuvası olduğu nihayet kabul ediliyor. Ama yine de yüksek sesle tekrarı iyi karşılanmıyor. "Ekonomi" yürümeli. Turizm de. Ticaret te. Duydunuz mu ?

2021'de, evet evet korona ile geçirdiğimiz bir yılda, Fransa'da büyüme oranı yüzde yediyi aşmış ! Bu işe Çinliler bile şaşırılmış. Acısını çıkarmazlar mı ? Rusya Federasyonu bu işlere "fransız kalmış", çünkü şimdilik Ukranya meselesiyle çok meşgulmüş. ABD de.

Bizi kim dinleyecek ? Hiç kimse !

Durum ortada : Virüsle yaşamaya alışmalıyız :

Yöneticilerimize güvenimiz sarsıldığı için kendi başımızın çaresine kendimiz bakmalıyız, tekrar bile olsa yine de dikkatinize sunuyorum :

Maskemizi sürekli olarak taşımamız, gerekince takmalıyız.

Elimizi sık sık sabunla yıkamalıyız.

Yineliyorum : Bilhassa sabunla yıkamalıyız.

Aramızda bir, bir buçuk, kimi ülkede iki metre mesafe bırakmalıyız. Kapalı mekanlarda uzun boylu kalmamalıyız.

Büro, derslik, dükkan, atölye, işyeri, fabrika ve benzeri kapalı mekanları düzenli biçimde "havalandırmalıyız". Örneğin bir veya iki pençereyi on veya onbeş dakika açık bırakarak.

Aile içi yemek, ziyaret, düğün, yaş yıldönümü, bayram ve seyranda ve benzeri toplantılarda, şenliklerde, aile üyeleriyle birlikte, beş veya altı kişiyi aşmamalıyız.

“Havalandırmaya” çıkmayı asla ihmal etmemeliyiz.

Açık havada dolaşmalıyız. Birkaç saat güneşte, güneş olmasa bile açık havada dolaşmalı veya oturup bir kitap veya ekitap okumalıyız.

Gazete ve dergileri unutmuyorum ama kitap ve ekitapları asla es geçmemeliyiz. Hele ekitap.ayorum.com sitesinde hediye olarak sunduklarımızı. Değişik ve yeni tür yolculuklara çıkmak için. Hareket halinde hareketsiz yolculuklar olsa da.

Evlerimizi günde bir, iki belki üç kez enaz onar dakika havalandırmalıyız.

İyi ve dengeli beslenmeliyiz. Sloganımız “Her gün beş meyve ve sebze...” (Kardeşim Naci hemen salonun duvarına YAZ ! Kanapeleşme ne olur ! Kabız olma ! Abi lafını dinle !)

Yoksulları unutmamalıyız : Dayanışmamızla, yardımlarımızla : İki dilim peynir ekmek. Para yerine, ekmek, peynir, bir sandiç veya bir kebab.

Yalnız yaşayan komşularımızın kapılarını tıklatmalıyız. Gerekirse alışverişlerini yapmalıyız...

Gelecek günlerin daha iyi olacağına inancımızı kesintisiz tebessümle sürdürmeliyiz.

Bu satırları yazdıktan sonra, yeni kitap ve dergiler konusunda bilgilenebilmek arzusuyla, gerçekedebiyat.com sitesine bir göz attım ve Dr. Nuriye Ortaylı'nın 3 Ocak 2022'de tweete hesabında yazdıklarının sunulduğunu gördüm. Harika : Konumuzla yüzdeyüz ilgili ve tamamlayıcı olduğu ve işimize yarayacağı için aynen aktarıyorum :

“İmkanı olan herkes uzaktan çalışmaya geçsin. Yürüyebileceğiniz mesafelere yürüyün, alışverişi kısa tutun, az kalabalık saatleri seçin. Maske önemli, havalandırma çok önemli. Eş dostla görüşmeyi kesin. En azından Şubat başına kadar.”

Dr. Nuriye Hanım İlber'in (Ortaylı. Mülkiye'den sınıf arkadaşım) kardeşidir, halkçı ve hakiki doktordur. Aklınızda bulunsun.

Korona bizi bırakmak istemiyor. Bizler de tedbiri elden bırakmıyoruz. Kolay gelsin. Baki selam.

(1 Şubat 2022'de ayorum.com'da yayınlandı.)

SEÇİME DOĞRU FRANSA

Fransa cumhurbaşkanı seçimine az bir zaman kala adaylardan, önemli, tarihi ve / veya yeni, adından söz edilenlerden ve siyasi konumlarından kısaca söz etmek isiyorum.

İşin en çarpıcı yanı fransız medya dünyasının adaylığını açıklamadan epey önce aday olacağı söylenen birinden, Eric Zemmour'dan, "ÇOK İYİ SATIYOR / SATTIRIYOR" DİYEREK her gün bahsetmesiydi. Eric Zemmour'un adının E'sini soyadının Z'sini alıyorum ve şimdilik EZ diyorum. EZ'den daha sonra da söz edeceğim, şimdilik 24 Kasım 2021'deki bir kamuoyu yoklamasının sonucunu vereyim: Anketi yanıtlayanların yüzde yetmişi EZ'in ırkçı, bir o kadarı da agressif / saldırgan olduğuna inanıyor.

2017'de seçimi kazanan bugünkü cumhurbaşkanı Emmanuel Macron (kısaca EM), Mart 2022'de, adaylığını resmen açıkladı ve ikinci kez seçilmek için elinden geleni yapmaya başladı.

2017'de ikinci tura kalan ve ne iyi ki madara olan Marine Le Pen'e (MLP) gelince, ırkçılığın, yabancı ve yahudi dümanlığının birinci adresi olmaktan çıkmak üzere. Çünkü EZ daha askeri, daha savaşçı diliyle, düşmanlığı kışkırtıcı, "müslüman", "arap" ve "yahudi" dışlamacılığını körükleyici söylem ve tavırlarıyla ırkçılığın ve aşırı sağın birinci adresi olmak yönünde hızla ilerliyor. Kimi kamuoyu yoklaması EZ'e oy vereceklerin yüzde kırkikisinin MLP'nin partisinden geldiğini söylüyor.

EZ "İslama" tamamen karşıyken, MLP "İslam ve Cumhuriyet birarada yaşayabilir" dedi ve partisinin en saldırganlarının ve partisi dışındaki küçük nazi ve faşist örgütlerin şiddetli nutuklarına ve küfürlerine hedef odu.

Müslüman, yahudi ve arap düşmanlığı sürüyor.

Bugün bu konuda bu nutuk düzeyinde bile kalsa birinci EZ.

İşin en çarpıcı yanı ise bizzat EZ'in, bütün yalanlamalarına rağmen, Cezayir kökenli ailesiyle ARAP VE YAHUDİ olması. Arap olduğunu saklamak için Berberi halkından olduğunu iddia ediyor ama Mohammed Harbi ve Benjamin Stora gibi ciddi Cezayir uzmanları yalanını yüzüne vuruyor...

Burada eleştirilen şu halktan bu dinden olması değil cumhurbaşkanlığına aday birinin gerçeğe rağmen YALAN ATMASI VE YALANINI SÜRDÜRME SİDİR.

Sosyalis Parti (SP), adayını üyelerinin oylamasıyla seçti: Üyelerin yüzde 72'si Anne Hidalgo dedi. Beğenmeyenlerine göre, 2014'ten beri Paris Anakent belediye başkanı Hidalgo'nun iki "kusuru" var(mış):

Birincisi kadın olması.

İkincisi ispanyol kökenli ve İspanya'da doğmuş olması.

Fransa'da, iyi tanımayanlara şaşırtıcı gelebilir, kadınların çoğunluğu kadına oy vermiyor. 2012'deki SP adayı Segelone Royal bu konudaki en çarpıcı örnektir. Nedenleri pek çok ve karmaşık.

Hidalgo karizmadan da yoksun.

Birinci tur öncesinde Sol'un ve Yeşillerin bir tek aday çıkarmak üzere ortaklık kurması halinde adaylıktan çekileceği tahmin ediliyordu, ama kamuoyu yoklamalarında yüzde iki veya üç oranında oy verileceği anlaşılan Hidalgo adaylıktan çekilmedi...

Bu kadarı yetmiyormuş gibi Hidalgo'nun Paris Belediye Başkanlığı'na hazırlanmasında başrolü oynayan eski Belediye Başkanı Bertrand Delanoë 20 Mart 2022'de Macron'a oy

vereceğini duyurdu. Dahası 2017'de Macron'a oy verdiğini de hatırlattı. Pes !

Solda yılların siyasi kurdu Jean-Luc Melenchon yine aday. La France Insoumise (LFI. Başegmez Fransa) lideri 2017'de oyların yüzde 19,6'sını almış ve ikinci tura kalmayı kıl payı, 600 bin oy farkıyla, kaçırmıştı. 2012'te ise birinci turda oyların yüzde 11'inden biraz fazlasını almıştı. Kimbilir belki son dakikada Yeşiller ve bütün sol onun etrafından birleşir ve Melenchon da 70 yaşını cumhurbaşkanı olarak kutlar. Şu an kamuoyu yoklamalarında oy oranı yüzde 11 ile 15 arasında...

Soldaki yenilik Fransız Komünist Partisi'nin (FKP) yıllar sonra kendi adayını çıkarmasıdır: Mart 2021'de Fabien Roussel'in FKP adayı olduğu duyuruldu. Mayıs 2021'de militanların yüzde 82'si Fabien Roussel'in adaylığını onayladı. 52 Yaşında, yakışıklı, kaynananalar için "ideal damat" Fabien Roussel sevimli, nükteli, mizahı yüksek özgün nutuklarıyla, kibarlığı ve tebessümleriyle televizyon kanallarının vazgeçilmez aslarından biri ünvanını kazandı. Roussel Sol birlik içinde yer alabilir ama şimdilik partisini Melenchon'un etkisinden kurtarmaya çabılıyor. François Mitterrand'ın 1981'den itibaren "sifonladağı" FKP son on yıllarda Melenchon rüzgarına kapılmıştı. Roussel başarılı olacak mı? Bilemiyorum ama bağımsız bir FKP'ye ihtiyaç olduğu tarihin tanıklığıyla biliniyor. Roussel sempatik tavırlarıyla Sol içinde yeni bir yüz, yeni bir davranış biçimi ve yeni bir söylemle FKP'nin yeni gençlik dönemini açıyor kanısındayım.

Sol'da troçkist eğilimli partiler ve adayları da kendilerinden söz ettiriyor:

LO (İşçi Mücadelesi) her zamanki gibi Bayan Nathalie Arthaud ile.

NPA (Antikapitalist Yeni Parti) daha önceki adayı Philippe Poutou ile.

NPA'dan ayrılan Anasse Kazib ise "Revolution Permanente" ("Sürekli Devrim") ile.

Sol içinde yer alması olası Yeşiller (EELV) takımında başı Yannick Jadot çekiyor. 16-29 Eylül 2021'de düzenlenen internet yoluyla oylama ile Yeşiller'in adayları arasında birinciliği kazandı. Yeşiller'i temsil olanağını elde etti. Bugünlerde kamuoyu yoklamalarındaki oy oranı yüzde 8 ile 9'dan yüzde 4 veya 5'e indi... Pek tutmuyor.

Son belediye ve bölge seçimlerinin gösterdiği ve Paris, Marsilya, Lyon'daki somut örneklerin ispat ettiği gibi SOL VE YEŞİLLERİN ÇIKARACAĞI TEK ADAY cumhurbaşkanlığı seçimini kazanabilir. Bugünkü koşullarda, İKİNCİ TURA KALIRSA, tek aday olmaya aday tek isim Jean-Luc Melenchon. Sol koalisyon hükümetlerinde görev yapmış birkaç eski bakan Melenchon'a oy verilmesi çağrısı yaptı...

Solda adaylar ve siyasi partiler düzeyinde işbirliği maalesef suya düştü. Ama SOL HALKIN "Halkçı Birlik" ("Union Populaire") güdüsüyle ve ikinci tura kalmak arzusuyla, oylarını birinci turda da, Melenchon'da toplaması olasılığı var. Bu da bir ihtimal... Melenchon'un 20 Martta Paris'te, 27 Martta Marsilya'daki canlı ve heyecanlı mitinglerinin her birine otuz bin kadar göstericinin katılması ve katılanlar arasında gençlerin çoğunluğu oluşturması bu olasılığı güçlendiriyor.

Oy sandığına uğramayan gençlerin bu kez Melenchon için oy verecekleri tahmin ediliyor. Seçmen kütüklerine yeni yazılan bir milyon kadar gençnin niyeti BİR MELENCHON SÜRPRİZİ YAPMAK. O da birinci turda MLP'i, ikinci turda EM'i mutlaka yenip BAŞKAN OLACAĞINA inanıyor...

Klasik sağ parti adayını beş aday adayı arasından seçti : Bayan Valerie Pécresse. Ama klasik sağın, ırkçı ve aşırı sağcı aday(lar)a ve partilere alışılmıştan öte yaklaşması üzerine LR (Les Peublicains) partisinden önemli kopmalar baş gösterdi:

Örneğin Fransa'nın en zengin bölgelerinden "Region Provence-Alpes-Côte d'Azur (PACA)" veya "Region Sud" Başkanı Renaud Muselier partisinden istifa etti. Haziran 2021 Bölge Seçimlerinde ikinci turda LR ile Sol partilerin katkısıyla ırkçı parti adayının sırtını mindere yapıştıran Muselier "artık partimi tanıyamıyorum" dedi ve istifa etti. Muselier ve Nice Belediye Başkanı EM'i destekliyor... Bakalım De Gaulle'ün, Pompidou'nun, Chirac'ın, Sarkozy'nin partisi Valerie Pécresse'le ikinci tura kalabilecek mi?

Macron ve partisi Sosyalist Parti'yi ve LR'i "sifonlamayı" sürdürüyor. Paris eski Belediye Başkanı, zamanında SP'nin "as"larından Bertrand Delanoë ve SP'li birkaç eski bakan Macron'u desteklediklerini duyurdular...

Serüven bitmedi. Her seçim bir futbol maçı gibidir, hakem bitiş düdüğünü çalana kadar kimin kazandığı belli olmaz. Sabırlı olmak ta bir yetenek işidir. Sabırla bekliyoruz.

BİR HOROZ DÖRT KÜME(S)

İlk turu 10, ikinci turu 24 Nisan 2022'de yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimine doğru gittikçe kızışan siyasi ortamda Fransa'da siyasi nabız veya Fransa'nın nabzı nerede atıyor?

Fransa'daki anlayışa göre cumhurbaşkanlığına BİR KİŞİ seçildiğinden cumhurbaşkanı veya cumhurbaşkanlığı seçimi deniyor. Ben de aynı yolu izliyorum.

Horoz Fransa'nın simgelerinden biridir. Kavgacı yönüyle ama bilhassa böbürlenmesi, kabarması ve efelenmesiyle malum yönleriyle uyuyor.

Bugün fransız siyasi yelpazesinde şu dört grup / küme öne çıkıyor:

Birinci küme: Sosyalist Parti (SP), LFI (La France Insoumise. Başeğmez Fransa), Fransız Komünist Partisi (FKP), Radikal Sol Parti (veya bu partiden kalan kırıntılar), EELV (Yeşiller), irili ufaklı diğer yeşiller ile solcu olarak bilinen şahsiyetlerden oluşabilecek. Bu küme için ikinci bir olasılık da belki troçkistler de içinde BÜTÜN SOLUN BİRLİĞİ olabilir. Ama bu satırları yazdığım 20 Mart 2022'ye kadar bu konuda herhangi olumlu bir işaret verilmedi. Oysa belediye seçimlerinde başarılı olan böylesi bir ortaklığa cumhurbaşkanlığı seçiminde de ve ilk turdan başlayarak soldaki herkesin ihtiyacı var.

İkinci Küme: Sağ, Merkez Sağ, ve aşırı sağa da sıcak bakan şaşılabilir: LR (Les Republicains. Cumhuriyetçiler), UDF'nin bir bölümü (siyasi görüş veya tavırdan çok coğrafi bakımdan yakınlık ve Millet Meclisi veya Senato için seçilme olanağı. Bu partinin önemli bir bölümü de Macron'un peşinde), VIA (La Voie du Peuple. Halkın Yolu. İsmiyle maoist bir partiyi çağrıştıran bu parti önceki yılların

Hıristiyan-Demokrat Partisi'dir. Katolik entegrist ve ırkçıdır; aşırı sağa da yakın parti).

Üçüncü küme: İrkçı ve aşırı sağcı takım. Şimdilik birleşmeyi bırakın, birlikte hareket etmeyi, hatta görüşmeyi bile red eden iki parti, İKİ KAMP:

Eski ırkçı parti, yeni ismiyle RN, Baba'sından aldığı mirası büyüten Bayan MLP'i yine aday gösterdi...

EZ, R (Reconquête, "Yeniden Fetih") isimli partiyi kuran nazi.

Dördüncü küme: Emmanuel Macron ve takımı (LREM veya LRM) ve UDF ya da yeni ismiyle Mo-Dem (François Bayrou'nun partisi. Hıristiyan-demokratların merkez sağ partisi.)

Son aylardaki kamuoyu yoklamalarına göre, birinci turda HER KÜME YÜZDE 20 civarında oy alabilecek. Büyük ihtimalle yüzde yirmi veya yüzde yirmiden biraz fazla oy alan ilk iki aday ikinci tura kalacak.

Üç adayın kalması nâ-mümkün o nedenle ortaklıkların birinci tur öncesinde gerçekleştirilmesi yaşamsal önemde. Hepsi için ama bilhassa Sol partiler açısından TEK ADAYLA seçime girmek tayin edici.

Örneğin 2002'de Lionel Jospin kendine güveninin kurbanı oldu. Solda tek aday yerine beş aday çıkarılmasını engellemek istemeyince, engellemeyi aklından bile geçirmeyince, Jospin, Chirac ve Le Pen'in peşinden ancak üçüncü olabildi ve ikinci tura kalamadı. Oysa solda bir veya iki puan alan adaylardan biri veya diğeri birinci tur öncesinde Jospin lehine çekilseydi Jean-Marie Le Pen ikinci tura kalamayacaktı. Jospin, Chirac ile yarışı sürdürecekti, belki ikinci turda kazanacaktı. Jospin bu hatasıyla Fransa siyasi tarihindeki en basiretsiz başbakan ve siyasetçi olarak anılara

kazındı. Kendisini beğenmiş, kendi yakın siyasi tarihinden ve uygulamayla edinilmiş belirleyicilerinden habersiz. Çünkü “Ustası” François Mitterrand’ın değişmez kuralı şuydu: “Cumhurbaşkanlığı seçimine SOL BİRİNCİ TURDA BİRLİK İÇİNDE VE HEP TEK ADAYLA GİRMELİ.”

Bugün de bu kural geçerli. Ama solda yine maalesef pek çok aday var ve yeni bir gelişme olmazsa sol yine bu bölünmüşlük sonucunda ikinci tura kalamayacak. Oysa birlik olunması halinde SOL yüzde yirmibeşe yaklaşan oy alma olasılığıyla ikinci turu yakalayabilecek, yakalayabilir.

(20 Mart 2022’de yazıldı.)

UMUMİ VAZİYET

Fransa Cumhuriyeti Cumhurreisi'ne kalırsa yurttaşa / bireye kişisel sorumluluğu anımsatılırsa bütün dertlerin üstesinden gelinir.

Reis'e göre, korona belası ile en iyi mücadele kişisel düzeyde yapılandır ve bu yeterlidir. Bunun için ise bireye / yurttaşa sadece sorumluluğunu anımsatmak yeter.

Başka şeye gerek yok.

Pardon bir de aşılama var.

Aradaki mesafe var.

Bir de elbette maske!

Ama ille bireysel sorumluluk!

İyi de bu nasıl aşılacak? Yani bu nasıl anlatılacak?

Böyle soru mu olur? Yanıtı gayet basit:

Reis'in nutuklarıyla elbette. Tarih ve coğrafya ve her zaman bir çorba kaşığı kadar da Charles de Gaulle veya Napolyon Bonapart ya da "Jupiter" kokan, iyi yazılmış bir nutuk müsamere havasıyla atılınca herkes, bihassa gençler, "iki elleri kanda bile olsa" yaptıkları işi hemen zınk deyu bırakacak Reis'i dinleyecek. Dinler dinlemez de hemen sorumluluk taşını takacaklar. Ve korona yenilecek: Yemek fiilinden değil. Yenmek fiilinden.

Acaba?

Hele Fransa gibi her bireyinin aşırı derecede benmerkezci olduğu bir ülke sınırları içinde.

Cumhurbaşkanı seçildiğinden beri, beş yıl olmak üzere, toplumu bireylerden oluşan bir “bütün” (zaman zaman “ulus” dedi, “ulus yaratmak”tan bile söz etti vb) gibi değerlendirdi. Sanki kendisinin, Reis olarak, her bireyle teketek ilişkisinin öncelliğini vurgulamak, kabul ettirmek istedi. General Charles de Gaulle’ü taklit ederek: “Fransa Benim!”: Ben Fransa’yım, Fransa benim: İki anlamıyla birden!

Emmanuel Macron, Charles de Gaulle’ü taklit ederek, toplumun toplumsal dokusunu oluşturan dernek, sendika, hatta siyasi partileri bile görmemezlikten geldi. Vaktiniz varsa, zamanınız olursa, nutuklarına bir bakınız: Dernek, sendika ve hatta siyasi parti kelimelerine rastlayamazsınız. Çünkü kendisiyle, özüyle, “yurttaşları” arasında “kara kedi” istemiyor. Açıkcası.

İyi de bu çok özel ilişkinin bir işareti, bir havai fişegi bir bişeyi var mı?

Yok!

Dahası seçildiğinden beri yapılan hiçbir seçimde partisi, bırakın madara olmayı tek kişi seçtirmek nasil ciddiye almalı Reis’i ve varolduğunu sandığı, iddia ettiği “YURTTAŞLARIYLA” özel ilişkiyi? Birebir ilişkiyi?

Bakın korona belasının azmasına, yeni varyantın, omicron’un, hızla yayılmasına, yeni hasta sayısı artışının sürmesine (18 aralık 2021’de, bir günde, yeni hasta sayısı 58.536’yı buldu, bir haftadan az bir zaman sonra 24 Aralıkta sayı 94 bini geçti... ay sonunda 100 bini aşacağı söyleniyordu oysa bugün, 25 Aralık 2021’de, sayı 104.611), kovid hasta sayısının artması üzerine hastanelerde, bilhassa yoğun bakım birimlerinde, yatak yetmezliğinin başgöstermesine rağmen topluca alınması zorunlu tedbirler için bile meseleyi kişilere / bireylere / yurttaşlara havale etti.

Örneğin benzer durumdaki Hollanda yeniden “evde kal” programını yürürlüğe koyarken, Danimarka, Belçika, İtalya, Portekiz... ve İngiltere’de sıkı önlemler alınıp, Noel ve yeni yıl gecelerinde davet edileceklerin sayısı bile azaltılarak saptanırken Fransa’da iş bireylerin keyfine bırakılıyor.

Çözüm, çare kimi sorumsuz davranmakla, kendi çevresinde imparator olmakla övünen bireycilere, benmerkezcilere, bendedimolduculara bırakılıyor.

Yok pardon Cumhurbaşkanı “Ben yurttaşıma güvenirim” havasında nutuklar atarken, Başbakanı “alınacak yeni tedbirler için yasa tasarısı hazırlandığını” açıklıyor. Yasa tasarısı 27 Aralık Pazartesi günü Bakanlar Kurulu’nun olağanüstü toplantısına sunulacak ve kabul edilecekmiş. Sonra da herşey yoluna girecekmiş.

İşte anlaşıldı: Acil bir durum yoktur, gelecek yılı bekleyiniz!

Ve lütfen dikkat: Başbakan yasa tasarısının Meclis’e 5 OCAK 2022’de sunulacağını ekliyor.

Ancak!

Hesabı kolay, Başbakanın konuşmasından üç hafta sonra.

Bu koşullarda en iyi ihtimalle Ocak sonunda, 25 Aralıktaki kimi medya organına göre 15 Ocakta, kabul edilip yürürlüğe girecek yasa ile alınacak, uygulanacak tedbirler GEÇ KALMIŞ OLMAYACAK MI?

En zorlu, en dertli zaman dilimi OLACAĞI BEKLENEN 20 Aralık-1 Ocak dönemi geçtikten sonra...

Oysa bugünlerde ciddi, hemen sonuç getirici önlemlere, çarelere ihtiyaç var. Bir ay sonra genel anlamda ülkede ve dünyada ne

olacağı bile bilinmiyorken, tedbir alıyoruz ama bir ay sonra yürürlüğe girecek yasa kapsamında bir ay sonra uygulanacak demek yurttaşla alay, ipe un sermek değil mi?

Önümüzdeki yılın Nisan ayında cumhurbaşkanlığı seçimi yapılmayacak olsaydı Reis böyle davranır mıydı?

Yeniden seçilmek umuduyla aday olacağı aşikar Reis'in kendi reklamını yapmak için TF1'de, "Fransa Nereye Gidiyor?" başlıklı iki saatlik çok özel, tümüyle yapay ve kişisel bir programda, kağıttan iki gazeteci, biri bayan biri bay, karşısında yaptığı mea culpa gösterisine ne demeli?

Otuziki kere "öğrendim" itirafında bulunan, Sarı Yelekliler de dahil, kendisine "bişeyler öğreten" herkese teşekkür eden Reis ille ikinci beş yıl için de iş sözleşmesini yeniletmek istiyor. "Öğrenerek" acemilikten kalfalığa yükseldiğini savunan Reis yeniden seçilebilir mi? Göreceğiz.

Bu zaman dilimi içinde aşırı sağcılarının ve ırkçıların biti kanlandı:

Aday olmaları beklenen iki kişinin, biri bayan biri bay, kamuoyu yoklamalarındaki toplam oy oranı yüzde otuz kadar: Tedirgin edici, korkutucu bir rakam.

Klasik sağ seçtiği bayan adayı ile Reis'i ikinci turda yenebileceği rüyasıyla yeni bir gençlik kazandı. İyi hoş ta acaba ikinci tura kalabilecek mi?

Sol ise tek adayı etrafında bütünleşmek ve ikinci turda Reis'i silkelemek umuduyla bir nebze canlandı:

Şili'de Gabriel Boric'in en geniş boyuttaki seçim koalisyonu ve zaferi yol gösterici olabilir mi?

Sorular pek çok. Bugünden yanıtlarını bilmek ve vermek zor.

Ama Őu kesin: Korona belası cumhurbaşkanlığı seçimi ön kampanyasına ve Nisan 2022'deki seçime damgasını vurdu ve vuracak.

MACRON'UN SONU (MU) GELDİ

İlk turu 10, ikinci turu 24 Nisanda yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimine dördü BAYAN oniki aday katılıyor.

Kadın adaylar: Sosyalist Parti'den Anne Hidalgo, ırkçı partiden Marine Le Pen (MLP), LR (Les Republicains. Cumhuriyetçiler) partisinden Valerie Pecesse, troçkist Lutte Ouvriere'den (İşçi Mücadelesi) Nathalie Arthaud.

8 Nisanda, seçimin ilk turuna 48, resmi seçim kampanyasının bitimine birkaç saat kala son kamuoyu yoklamaları açıklandı:

Bugünkü cumhurbaşkanı Emmanuel Macron (EM) ile en yakın takipçisi ırkçı partinin adayı MLP arasındaki fark azalıyor :

Birinci ankette EM yüzde 26, MLP yüzde 25, ikinci ankette EM yüzde 26,5, MLP yüzde 24.

Daha birkaç gün önce aradaki fark on puandı. EM'in son birkaç gün içinde yaptıkları beş yıl boyunca yapmadıklarıyla birleşince ve bir-iki kuşku icraatı daha ortaya çıkınca yıldızı kaydı.

İrkçi parti adayı ise geçmiş seçim kampanyalarından çıkardığı derslerle hırçın hâlâ yerine tatlı tatlı hikayeler anlatan teyze rölünü oynadı. Programının dehşet verici içeriğini anlatacağına, son fiyat artışlarıyla satın alma gücünün azalması vesilesiyle EM yönetimini yerden yere vurdu, ücretlerin artırılması için yapacaklarına ve benzeri "olumlu" noktalara dikkat çekti... Oy oranı arttı. Bu hızı sürerse birinci turu BİRİNCİ olarak bitirmesi bile mümkün.

İkinci turda 2017'de olduğu gibi yine EM ile mi yarışacak? Bu henüz meçhul. Kimi yorumcuya ve fransız siyasetinin yakın gözlemcilerine göre MLP ikinci turda EM'ı yenebilir. Fransa böylece tarihinde ilk kez aşırı sağcı, ırkçı, özgürlüklere düşman bir iktidarın yönetimine geçebilir.

Ama başka bir olasılık daha var:

La France Insoumise (Başegmez Fransa) lideri ve adayı Jean-Luc Melenchon (Jan-Lük Melenşon okunur) birinci turu MLP ile birlikte geçebilir ve ikinci turda MLP ile boy ölçüşebilir. Yani Macron ikinci tura bile kalamayabilir. Beşer yıllık cumhurbaşkanlığı modası böylece Nicolas Sarkozy'den, François Hollande'dan sonra EM ile sürmüş olur.

Bugün seçmenlerin önemli bir bölümünün beş yıllık berbat iç ve dış potikaları sonucunda "tout sauf Macron" ("Macron hariç kim olursa olsun") dediği biliniyor.

Macron dış politikada fiyaskodan fiyaskoya koştı:

Afrika'da Mali ve Burkina Faso'dan askerlerini çekmek zorunda kalması.

Suriye, Lübnan gibi tarihi dost devletlerle bozuşması.

Türkiye ile hele bilhassa Erdoğan ile boy ölçüşmeye kalkışması. Bir parça madara olmasına yol açtı.

Nihayet Putin ve Zelenski arasındaki arabulucuk rolünün tam bir sıfırla sonuçlanması. "Avrupa'da Barışı Kurtaran" adam olacağını sanarken elinin bomboş kalması ve daha başka örnekler.

Avusturya'ya sattığı iddia edilen ama adı geçen devletin birkaç ay önce vazgeçtiği ve ABD'den satın almaya karar verdiği denizaltıları hikayesini de unutmayalım.

Fransalı seçmenler, yaşlanan Avrupa'nın kendini vazgeçilmez sanan, herkese ders verici devletin burnundan kıl aldırmayan Jupiter mi, Cezar mı, General Charles de Gaule mü, Napolyon mu artık her neyse genç ve yakışıklı cumhurbaşkanı ile beş yıllık sözleşmeyi belki uzatmayacak.

İç politikada yaptıklarını anlatmayayım. Belki benzin fiyatını artırdığı için Sarı Yeleklilerin esmesini anımsatmalı yine de. Bir de çok övündüğü "işsizliği azalttım" iddiasını : Bu palavrası iki boyutlu: İşsizlikten yararlanma süresi bitenlerin işsiz listelerinden çıkarılmasını / silinmesini anlamıyor bile. Genç işsizlerin "çırak" sözleşmesiyle ucuza ve çok kısa süreli işe alınmalarını da es geçiyor elbette.

Bugün bu ülkede dokuz milyon insan YOK-SUL!

300 bin kişi yersiz yurtsuz. 30 bin çocuk sokakta geceleme zorunda...

Dahasını yazmıyorum.
EM zenginlerin değil “çok zenginlerin cumhurbaşkanı” olarak anılacak. O nedenle cumhurbaşkanı seçilemezse işsiz kalmayacağından eminim. Bir büyük şirket yönetim kurulunda yeri hazır.

İkinci turda kim kazanır? MLP ile EM karşılaşırsa ikisinin de kazanma şansı olduğu ileri sürülüyor: Son kamuoyu yoklamalarına göre, ikinci turda karşı karşıya gelirlerse, EM yüzde 51, MLP yüzde 49 oy olacak. Aradaki fark bu kadar az olunca teorik olarak, kamuoyu yoklamalarındaki yanılma oranı da göz önüne alınarak, MLP'nin de kazanma şansı olduğu ortaya çıkıyor.

O zaman Fransa “Büyük bir Macaristan” biçimine dönüştürülebilir. Daha bir hafta önce, 3 Nisanda, milletvekili seçimlerini çok açık farkla kazanan Viktor Orban'ın MLP ile sıkı fıkı dost olduğu, Orban'ın Avrupa'nın ve dünyanın aşırı sağcı partilerinin lideri rolünü oynamak için can attığı da biliniyor.

Aynı gün Sırbistan'da hemen ilk turda oyların yüzde altmışını alarak yeniden cumhurbaşkanı seçilen Aleksandar Vučić de unutmayalım.

Polonya'nın dinci ve aşırı sağcı, ırkçı ve yabancı, yahudi ve müslüman düşmanı iktidar partisi ve yöneticilerini de. İsimlerini anmadığım diğerlerini de... Liste epey uzun.

Avrupa'nın sağa ama bilhassa aşırı sağa kaydığını, 1930'lara döndüğümüzü defalarca yazmamız boşuna değil.

Fransa'da henüz zarlara atılmadı.

Fransa için JLM olasılığı var. Bakalım. Önce 10 Nisanda sonra 24 Nisanda kazanmak lazım: EM'a hak ettiği mütevazilik ve vaatlerini

yerine getirmek dersi vermek, aşırı sağın, ırkçıların yükselişini önleyebilmek için.

Zor. Ama mümkün. (10 Nisan 2022'de ayorum.com'da yayınlandı.)

10 NİSAN 2022, CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ BİRİNCİ TUR KESİN SONUÇLARI

Fransa Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı'nın resmi rakamlarına göre cumhurbaşkanlığı birinci tur sonuçlarını sunuyorum. Yüzdesiyle, mutlak rakamlarıyla :

Résultats de l'élection présidentielle

Source : Ministère de l'Intérieur via dpa-infocom.

1er tour

Résultats préliminaires

100 % des bureaux dépouillés. Plus de 50 % des suffrages exprimés sont nécessaires pour remporter l'élection.

Candidats	% des votes	OY VERENLERİN SAYISI
Emmanuel Macron LREM	27,8 %	9 785 578
Marine Le Pen RN	23,1 %	8 136 369
Jean-Luc Mélenchon LFI	22 %	7 714 949
Éric Zemmour Reconquête	7,1 %	2 485 935
Valérie Pécresse LR	4,8 %	1 679 470
Yannick Jadot EELV	4,6 %	1 628 337

Jean Lassalle Résistons	3,1 %	1 101 690
Fabien Roussel PCF	2,3 %	802 615
Nicolas Dupont-Aignan DLF	2,1 %	725 356
Anne Hidalgo PS	1,8 %	616 651
Philippe Poutou NPA	0,8 %	268 984
Nathalie Arthaud LO	0,6 %	197 184

İKİLİ AYNI DENKLEM FARKLI

Fransa'da 10 Nisan 2022'de yapılan cumhurbaşkanlığı seçimi ilk turunda, gençlerin yüzde otuzüçü, mütevazi ailelerin yüzde otuzaltısı, genellikle sola oy verenlerin yüzde yirmialtı, genel olarak sağı tercih edenlerin yüzde onyedibuçluğu oy sandığına ugramadı.

Oy kullanmayanların oranı böylece yüzde 25'i buldu.

2007'den beri en yüksek oran. Politikacılara, rejime güven sarsıntısı sürüyor. Başka etkenleri de var elbette.

Pazar güneşli ve serin bir gündü: Kimi sandık önünde uzun uzun kuyruklar oluştu. Koronabelalı günlerdeki aşılama kuyukları gibi. Nineler ve dedeler torunlarını seçim santıklarına kadar getirmiş:

Onlara oy vermenin, oy kullanmanın bir hak ve aynı zamanda bir ödev olduğunu uygulamalı göstermek için. Yaşlı bir nine, elinden tuttuğu bızdık ve sevimli torununa, "Martin gel bak oy böyle kullanılır" dedikten sonra ekledi: "24 Nisanda yine geleceğiz. Çünkü önemli."

Evet oy kullanmak çok önemli, çünkü beş yıl önce olduğu gibi, kendisine kalırsa "centriste" / ortacı, gerçekte sağcı ve aşırı liberal cumhurbaşkanı ile ırkçı ve aşırı sağcı bayan yeniden karşı karşıya gelecek.

Bir seçim kazası olur ve ırkçı bayan kazanır mı?

Kamuoyu yoklamaları cumhurbaşkanının kazanacağını açıklıyor: Kimine göre yüzde elli iki oy oranıyla, kimine göre yüzde 54 ile kimine göre yüzde 51 ile. Göreceğiz.

Hiçbir kamuoyu yoklaması henüz ırkçı bayanın kazanabileceği sonucunu vermedi.

Birinci tur tahminlerinde yanılmayan kamuoyu yoklamacılarına güvenmeli mi? Yurttaştan yurttışa değişen bir tavır söz konusu olacak. Onu da göreceğiz.

Irkçı aday farkı kapatmak ve beş yıl öncesinin rövanşını almak umuduyla seçim sonuçlarını değerlendirirken ve ertesi gün, bugün 11 Nisanda, nutkunda ve söyleminde “toplumsal adaletsizliğe”, “sosyal”e, “kadın-erkek eşitliğine”, “koruyucu devlet”e, “toplumda gençlere yer açılmasına”, “iş yaratılmasına ve işsizliğin üstesinden gelinmesine”, “birliğe” ve benzeri, alışılmış olarak SOLCU VE SOSYALİST VEYA KOMÜNİST siyasetcilerin dilinde yer alan konulara değindi. İtiraf etmediği ve edilmeyen hedefi birinci turda üçüncü gelen ve elenen Jean-Luc Melenchon’un genç kadın ve erkek emekçi ve üretici seçmenlerini kendisine oy vermeye ikna etmek.

Kamuoyu yoklamaları Macron karşıtlığı ve başka nedenlerle Melenchon’a oy verenlerin yüzde otuzunun ikinci turda ırkçı bayana oy vereceğini açıkladı. (İkinci tur sonucunda bu oranın yüzde 17’de kaldığı anlaşıldı.)

Bu oran 2017’de yüzde yediydi.

Bu fark emekçi ve Sarı Yelekliler geleneğinin ihtilalci çevrelerinde Macron’dan ne denli hoşlanılmadığının da bir işareti. Bu çevrelerde, orta gelirli sınıflarda, yoksullar arasında, çalışan ama ücretiyle geçinemeyenlerde Macron sevilmiyor. Bu kesin.

Klasik sağ partinin adayı ve yüzde 4,6 oranında oy alan Bayana oy verenlerin yüzde 28’i de ikinci turda Le Pen’i tercih edecekmiş... (Bu oran ikinci turda yüzde 18’de kaldı.)

Anti-Macron cephede gençlerin ve çalışan ama ücretleriyle geçinemeyenlerin çoğunluğu oluşturduğu anlaşılıyor.

Bu takımlar Macron'a vaatlerini tutmadığı için ve "çok zenginlerin cumhurbaşkanı" olduğu için kırmızı kart göstermek istiyorlar.

Bu nedenlerle ikinci tur bu kez Macron için 2017'den daha zor olacak. Çok az bir farkla kazanabilir veya çok az farkla yitirebilir.

Bu kez 2017'de olduğu gibi gösterilerle ırkçı partinin ikinci tura kalması protesto edilmedi. İhtilalci bilinen bir-iki küçük kenti saymazsak.

Çünkü Le Pen artık siyasi manzaranın içindeki bir "papatya". Cumhurbaşkanlığı seçiminde deneyimli. Ne diyeceğini, ne dememesi gerektiğini biliyor.

Ama ısrarla saklamasına rağmen, programı da biliniyor. Fransa Anayasasına ve Avrupa Birliği antlaşmalarına, sözleşmelerine, direktiflerine, benzeri hukuki belgelerine aykırı, ırkçı, aşırı sağcı ve ultraliberal programının saklanmak istenen kapkaranlık ve ölüm kokan yüzü sırtıyor.

İrkçi parti geçmişte, kırk elli yıl kadar önce, Fransız Komünist Partisi (FKP) ile Sosyalist Parti'nin (SP) eğemen oduğu maden ve sanayii bölgelerinde, her ikisinden de pek çok seçmeni ve birkaç seçilmiş kopardı ama artık yeniden aynı yöntemleri kullanıp daha çok oy toplaması mümkün değil.

Yine de kamuoyu yoklamaları Sol adaylara oy verenlerden bir bölümünün, kimi ankete göre yüzde onbeşinin, Marine Le Pen'e oy verebileceğini öngörüyor...

(11 Nisan 2022'de yazıldı.)

JEAN-LUC MELENCHON

Alınan oy oranlarına göre, birinci turun birincisi Cumhurbaşkanı, ama kazananı Jean-Luc Melenchon!

Evet solun intihar ettiği ilk turda, SP veya FKP adaylarından biri seçime katılmaktan Melenchon lehine vazgeçseydi bugün ikinci turda Melenchon'u bulacaktık ve ikinci tur hakiki bir siyasi yarışa sahne olacaktı. Ama maalesef ne Anne Hidalgo, ne Fabien Roussel bu basireti gösterebildi.

SP adayı 616651 oyla (!!) oyların ancak yüzde 1,8'iyle bu parti tarihinde görülmemiş bir sonuç aldı. Yüz kızartıcı. Birinci tura yaklaşıldıkça oy oranının azaldığı ve küme düşeceğinin belli olması üzerine defalarca çekilmesi önerildi, rica edildi, ama çekilmedi. Ve SP tarihine leke vurdu. Bu parti belki yakında iflas bile edebilir. Bölge, il, belediye meclislerinde, Millet Meclisi'nde ve Senato'da epey seçilmiş bulunan tarihi partinin mutlaka kendine çeki düzen vermesi veya yeni bir biçimde örgütlenmesi şart. Bu kaçınılmaz olacak? Sosyalist kelimesi bu partiye birkaç numara geniş ve büyük geliyor.

Yapısı bozulan ikinci parti ise Chirac ve Sarkozy'lerin partisi: Evet LR (Cumhuriyetçiler) adayı yüzde 4,8 ve 1 milyon 679 bin oy alarak bu partinin de sınıfta kaldığını ispat etti.

Oy oranları yüzde beşi geçemeyen adayların seçim kampanyası giderlerini devlet ödemeyeceğinden, kimi aday ve partisi mali bakımdan zora düştü. Örneğin Bayan Pecresse seçim kampanyasının çok pahalıya mal olduğunu, bizzat kendisinin seçim kampanyası için beş milyon öro borç aldığını açıkladı ve seçmenlerini başış yapmaya çağırdı...

Yeşiller adayı Yannick Jadot da aynı durumda...

Jean-Luc Melencon'un böyle bir derdi yok. Melenchon belki aktif siyasetten bir süreliğine uzaklaşacak. Birinci tur sonuçlarını değerlendiren konuşmasıyla bir tür "Elveda" mesajı verdi. Dinleyenlerinden en genç olanları ağlatan solun son yıllardaki en karizmatik lideri yer yer şiirsel, tarihi, lirik, kavgacı ve hakiki bir nutuk attı. Kalıcı cinsinden. "Ben gidiyorum" demedi, "Kavga devam ediyor. Bundan sonrası size kalıyor" dedi.

Melenchon son yıllarda kavgada hep birinci sırada yerini aldı:

SP'den ayrıldıktan sonra son derece genç, öğrenci hareketi içinde "pişmiş" ve inanmış militanlarla kendi partisini kurdu, SP'den gelen eleştirilere, alay edenlere kulağını tıkayarak çalıştı, çalıştı, çalıştı ve ilerledi:

Melenchon 2011'deki cumhurbaşkanlığı seçiminde yüzde 11 oranında oy aldı. 2017'de yüzde 19.

Bu kez 500 bin civarında oy farkıyla ikinci tura kalmayı kaçırdı ama 7 milyon 714 binden fazla oy topladı, oy oranını yüzde 22'ye çıkardı...

Melenchon cumhurbaşkanlığı seçimini yitirdikten sonra yeniden milletvekili adayı olmayacağını açıkladı ama partisinin başında 12 ve 19 Haziran 2022'de yapılacak milletvekili seçimlerinde partisini iktidara taşımak için kollarını sıvadı.

Macron cumhurbaşkanlığı seçiminde ikinci turu kazanabilir, ama partisi ülke düzeyinde bir türlü tutmadığı, kalıcılışamadığı için milletvekili seçimlerinde kaybedeceğine, 2017'de olduğu gibi ezici galibiyet alamayacağına kesin gözüyle bakılıyor.

İşte böyle bir siyasi çerçevede Melenchon'un partisi, LFi, birinci siyasi güç olabilir.

O zaman Melenchon tek başına veya FKP, SP, Yeşiller ile bir koalisyon oluşturarak, başbakanlığı alır, hükümeti kurabilir. Böylece François Mitterand ve Jacques Chirac dönemlerinde tanık olduğumuz cohabitation yöntemiyle ülkeyi yönetebilir.

Macron cumhurbaşkanı, Melenchon başbakan. Çok da iyi olur: Macron'un bıktıran, isyan ettiren abartılı liberal ekonomi politikası yerine daha dengeli, yoksulları, emekçileri, emeklileri, gençleri, öğrencileri, işsizleri kucaklayan bir toplumsal politikayı uygulamaya başlar...

(Milletvekil seçimleri öncesinde Sol NUPES ortaklığı / birlikteliği içinde biraraya gelebildi. Aşağıda anlatıyorum.)

24 NİSAN 2022 : AH (V)AH SEÇİMİ

Cumhurbaşkanlığı seçimi ikinci turu 24 Nisanda yapıldı. Emmanuel Macron seçildi. Ama kazanmadı. Kazanan Fransalı seçmenler oldu. Aşırı sağcı, ırkçı, “yabancı”, yahudi ve “müslüman” düşmanı

partinin adayı Marine Le Pen 2017'den sonra ikinci kez iktidarın kapısından döndü. Evet ikinci kez. Ama yanılmamak ta şart : Bu kez oyların yüzde 41,46'sını alarak. Türkçesiyle bugün Fransa'da oy kullanan 13 milyon 297 bin 760 kişi ırkçı bir partiye oy verdi. Evet aklınızda bulunsun Paris'i ve / veya Fransa'yı ziyarete gelerseniz her yedi veya sekiz kişiden birinin ırkçı olduğu aklınızda bulunsun. Kimi yörede bu oran daha yüksek. Bıyıklarınıza dokunmayabilirsiniz ama sakalı kesmek mutlaka şart (!)

Evet haklısınız ırkçı adaya oy verenlerin tümü ırkçı değil. Birinci turda radikal sol La France Insoumise (Başegmez Fransa) lideri ve adayı Jean-Luc Melenchon'a (Jan-Lük Melenşon okunur) oy verenlerin yüzde 17'sinin bile ikinci turda Le Pen'i tercih ettiği biliniyor.

Macron'dan o kadar nefret edenler varki yeniden seçilmemesi için her şeyi, her yolu denemek isteyenler bile oldu. Bu konudaki en çarpıcı örnekler Fransa'nın tarihi sömürgelerinden geldi. Devlet yapılanması içinde ve kibarlık olsun diye "deniz-ötesi topraklar", "deniz-ötesi iller" ve bunun gibi "kibar" isimler takılan eski sömürgeler (1920'lerde bu devlette "Sömürgeler Bakanlığı" bile vardı. Ne günlere kaldık) Macron'un yöntemlerini beğenmediklerini, yaptıklarından memnun olmadıklarını, epey garip bile karşılanabilecek biçimlerde, kimi yerde sandığa gitmeyerek, kimi yerde ise oylarıyla ispat ettiler :

Örneğin Fransa'nın Brezilya ile komşu "deniz ötesi toprağı" Güyan'da oy sandığına gitmeyenlerin oranı yüzde 61'i, Akdeniz'deki ünlü ve şirin ada Korsika'da yüzde 38'i buldu.

Paris'in kuzeydoğusundaki Fransa'nın en yoksul illerinden, nüfusunun üçte biri göçmen aileden, Seine-Saint-Denis'de yüzde 39.

Dahası da var : 35 yıl önce, seçim kampanyası için gelen babasının uçaktan inmesinin engellendiği ve Paris'e geri gönderildiği Guadelup'ta kızı Marine Le Pen'e yüzde 69,6 oranında oy çıktı. Bu partiye, adayına ve programına inanıldığı için değil. Macron'un ne denli sevilmediğinden. Birinci turda Jean-Luc Melenchon'a verilen oylar bu kez Le Pen'e verildi. Macron'dan nefret edildiğinin böylesi ifadesi henüz görülmemiştir...

Bir örnek daha : Pasifik Okyanusu'ndaki Yeni Kaledonya takım adalarında bağımsızlık yanlılarının çağrısı üzerine seçim sandığı protesto edildi ve bu karar birçok kent, kasaba ve köyde oy kullanmayanların oranının yüzde 70'lere çıkmasını getirdi. Bir yerde oy kullanmayanların oranı yüzde 98'i bile buldu... Bu takım adalarda ortalama katılım sadece yüzde 34,80'de kaldı...

Bunlara bakarak Macron kazandı denebilir mi ?

Denemez.

Macron da bunun farkında.

Bu konudaki son bir noktaya daha değinmek istiyorum :

Macron 2017'de "aşırı sağın gücünü sıfırlamak" için iktidara gelmek istediğini söyledi. Söyledi. Söyledi.

Beş yıl sonra durum ortada :

İrkçı partinin yükselişi ve toplumu zehirleme faaliyeti sıfırlan(a)madı. Tam tersine ırkçı partinin oyları tarihinde ve Fransa siyasi tarihinde görülmedik bir rakama ulaştı. Sadece bu veri bile Macron'un beş yılındaki başarısızlığının ispatı olarak yeterli.

Daha önce yazdığım gibi, Macron'un dış politikadaki birkaç boyutlu fiyaskosunu, devlet borcuna bu süre içinde 600 milyar öro daha eklendiğini, kovid belasıyla mücadeledeki başarısızlığını ve diğer meseleleri de, çok zenginleri korumasını da, yolsuzlukları da anabiliriz.

İkinci turda karşısında apaçık bir ırkçı, bir faşist olmasa bir odun olsaydı, Macron'a güvenmeyen milyonlarca insan o oduna oy verecekti. Emin olabilirsiniz. Ama faşizm tehlikesi, korkusu (şaka gibi gelmesin lütfen : İki tur arasındaki gecelerde "Faşizm geliyor !" diyerek uyuyamayanlar bile vardı), tedirginliği akli başında olanların önemli bir bölümünün, Melenchon'a oy verenlerin yüzde kırk kadarının, klasik sağcı aday Valerie Pecresse taraftarlarının yüzde yirmi kadarının ve daha nicesinin Macron'a oy vermesi sonucunu getirdi. Kimi için ikinci kez ! Evet anımsatmakta yarar var : 2017'de de ırkçı parti adayının mümkün

olduğunca az oy toplaması umuduyla Macron'a oy verilmişti. Macron için değil. Faşizme karşı durmak için.

Bütün namuslu gözlemciler ve uzmanlar da, Macron da bunun farkında.

Macron seçim gecesi seçilmesini ("kazanması" değil) kutlamak vesilesiyle attığı nutukta, "Bu oyların anlamını" bildiğini ve "borcunu ödemeyi unutmayacağını" söyledi. 2017'de seçim sonrasında da benzer şeyler söylemişti. Sözünü tutmamıştı. Bu kez nasıl davranacağı daha yakından izlenecek. O da bunu biliyor.

İlk veri, ilk işaret : Yeni Başbakanı kim olacak ?

Yine bir "Yalova Kaymakamı" mı ?

Yoksa Anayasa'nın ruhuna ve sözüne uyarak hakiki bir BAŞBAKAN MI ?

Macron yarı başkanlık sisteminden BAŞKANLIK sistemine geçmek için Recep Tayyip Erdoğan modelini uyguladı. Yeni dönem için kimi örnek alacak ? Tanıdık bir uzman yarı şaka, "Beş yıl sonra Macron 49 yaşında olacak. Yerine geçecek bir FEDVEDEF (yazımda hata yoktur. Fransızcada Medvedev böyle yazılıyor çünkü) aradığı sanılıyor." dedi. Göreceğiz.

Bu kez Sarı Yelekliler'den önce 12 ve 19 Haziran 2022'deki milletvekili seçimleri konuşacak.

Macron'un yeni beş yılı da hareketli geçmeye aday.

Jean-Luc Melenchon BAŞBAKAN SEÇİLİR Mİ ? Yarın konuşalım.

(28 Nisan 2022'de ayorum.com'da yayınlandı.)

MİLLET-vekilini SEÇMEK

2017'de Emmanuel Macron'un siyaset sahnesine girmesiyle, değişik partilerden siyasetçileri "baştan çıkarması" ve renklerine bağlamasıyla, cumhurbaşkanlığını kazanması üzerine başlayan yeniden oluşum-lar dizisi, partiler arası git-geller sonucu epey değişen siyasi yelpaze, son cumhurbaşkanlığı seçimiyle yeni birkaç dönemeç daha aldı.

Partiler arası kümeleşme milletvekili seçimlerine çeyrek kala, bugün DÖRT BLOKLU şu manzarayı sergiliyor:

İlk blokta solu buluyoruz : Sol partiler ve Yeşiller yıllardır ısrarla arzulanan, özlenen birlik içinde güçlerini birleştirebildiler : NUPES (Nouvelle Union Populaire, Ecologique et Sociale : Toplumsal ve Ekolojik Halkçı Yeni Birlik), La France insoumise (LFI. Boyun Eğmez Fransa), EELV (Yeşiller), PS (Sosyalist Parti), PCF'den (Fransız Komünist Partisi) oluşuyor. Hakikaten solcu, gerçekten yeşil.

LFI lideri Jean-Luc Mélenchon'u Başbakanlığa taşımak ve ortak, yapılacakların herbirinin tek tek sıralandığı programı yaşama sokmak üzere yol çıkan SOLLARIN BİRLİĞİ kamuoyu yoklamalarına göre yüzde 27 veya 27,5 oy oranıyla birinci siyasi güç durumunda.

Bu birliğin 150-160 belki 190, belki 200-250 milletvekili çıkaracağı sanılıyor. Son Millet Meclisi'ndeki milletvekili sayısının neredeyse iki katı veya biraz fazlası.

Belediye seçimlerinde birçok kent düzeyinde, bölge seçimlerinde birkaç bölge düzeyinde kazanan sol ve yeşil ortaklığının bu kez ulusal düzeyde de kazanması ihtimali yüksek.

MELENCHON BİR MİTİNGDE.

Melenchon solları biraraya getirmek gibi zor bir işi başardıktan sonra başbakanlığa oturup 5. Cumhuriyeti ve yönetimini Anayasası ile uyumlu biçime getirmek niyetinde. Daha önceki bütün cumhurbaşkanlarının BAŞKANLIK SİSTEMİ yöntemleriyle yürüttükleri işleri Cumhurbaşkanı ile Başbakan arasında Anayasa'da belirtilen hükümlere göre paylaşmayı / düzenlemeyi öneriyor : Dışişleri ve Savunma işleri cumhurbaşkanına, ülkenin ve ulusun işlerini yönetmek Başbakan'a.

Herşeyi merkezileştirmek meraklısı, her konuda sadece kendisinin karar vermesinden yana Macron'un fiyakasını çizecek şeyler bunlar. Son haftalarda halktan ve hele yoksul tabakalardan tamamen kopuk Saray'da soğuk ter dökülmesi bundan. Ve Sol Birliğin birinci siyasi güç olması olasılığından ve büyük ihtimalle mutlaka muhalefetin BİRİNCİ GÜÇÜ olabileceğinden.

Evet Saray'da kuşku ve tedirginlik sürüyor, 12 Hazirandaki ilk tur yaklaştıkça da artıyor :

Belki Macron çoğunluğu kazanamayacak. Belki sınıfta kalacak.

Belki Melenchon ile ORTAKLIK KURMAK, COHABİTATION'A GİTMEK ZORUNDA KALACAK.

Kamuoyu yoklamalarına göre, Sol Birlik Macron'un politikasını desteklemek ve uygulamak için yola çıkan ve "Ensemble" ("BİRLİKTE / BERABER") adı takılan ikinci siyasi kümeden bir puan önde.

"ENSEMBLE" : Macron'un partisi LREM, yeni ismiyle "Renaissance", öteden beri Macron'un yedek lastiği rolünü oynayan hıristiyan demokratların ortacı-ortasağcı partisi MoDem (Mouvement Democratique : Demokratik Hareket), eski başbakan E. Philippe'in şimdilik daha çok levha partisi konumundaki "Horizons" ile "Agir" gibi ufak-tefek siyasi parti ve gruplardan oluşuyor. Kamuoyu yoklamalarının cömertçe 577 milletvekili koltuğunun 250 veya 300'ünü alacağını ileri sürdüğü bu siyasi parti ve kümeler konfederasyonu belki umduğunu bulamayacak. Belki klasik sağla koalisyonu gidip Melenchon'u sollamak isteyecek.

Hiçbir şey kesin değil.

Ama günlük siyasi gelişmeler BİRLİK olgusunun SOLU canlandırdığını gösteriyor : Böylece sol siyaset içinde yepyeni ve genç bir kuşağın hak ettiği yerini aldığını da. Oy kullanmayanların oy vermek için hareketlendiğini de. Seçim listelerine kayıtların arttığını da...

Bu iki siyasi küme yanında klasik Sağ da kendi birliğini / ortaklığını "Centre " / Merkez ile kurdu : Union de la Droite et du Centre. Chirac ve Sarkozy'nin partisi Les Républicains (LR, Cumhuriyetçiler) UDI ve birkaç küçük, kimi kez bölgesel partiyle oluşturduğu ortaklığın yüzde 10,3 oy oranıyla 35-50 koltuk

kazanması ve mobilyaları kurtarması, koşullar elverirse Macron takımıyla koalisyon hükümetine katılması bekleniyor...

Siyasi yelpazenin en uçundaki ırkçı ve aşırı sağcı iki parti biraraya gelemiyor. Aşırı sağda blok yok. Le Pen ailesinin markasını taşıyan “Rassemblement National” (RN) yüzde 22,6 ile Eric Zemmour’un orta sınıflara ve aristokratlarla çok zenginlere hitap eden nazi “Reconquête” (R) ismini taşıyan partisinin 5,6 oranını epey aşıyor.

NUPES'i oluşturan siyasi partilerin yöneticileri.

Seçim sisteminin özgünlüğü / azizliği sonucu RN'ın “sadece” 50 civarında milletvekili çıkarması bekleniyor.

Öbürü ise belki hiç koltuk kazanamayacak. Belki sadece liderini Meclis'e gönderebilecek.

İkinci turda ırkçıların, nazi yanlılarının kendi adaylarının katılmadığı her yerde macronist adayların aleyhine oy kullanacakları belli. Saray'ı korkutan da bu. İkinci turda Melenchon adaylarının ırkçı ve nazi yanlılarını oylarıyla milletvekili seçilmeleri olası. Çünkü hem NUPES programı onlara da hitap

ediyor, hem de bu seçmenlerin Macron nefreti belirleyici. Irkçı partilere oy verenlerin yüzde otuzdan-kırktan fazlasının çalışan ama ücretiyle geçinemeyen emekçilerden, proleter ve lümpen proleterlerden oluştuğunu da, zamanında PS'e veya PCF'e oy verdiklerini de geçerken anımsatayım. Sarı Yelekliler hareketinden kalanlar, otomobiline atlayıp işe gitmek alışkanlıkları ellerinden alınanlar, hergün artan fiyatlar sonucu çocuklarının karnını doyuramayanlar, Macron'dan ve "küçük büyük dağları ben yarattım" havasından yaka silkenler RÖVANŞI BÖYLE ALMAYA ÇALIŞACAK. Başarılı olacaklar mı ? İşte 19 Haziandak ikinci turun bilmececi.

Burada yeniden SEÇİME KATILMAYALARIN, SEÇİM SANDIĞINA KADAR GİDİP OY KULLANMAYALARIN DÖRDÜNCÜ KÜMEYİ OLUŞTURDUĞUNU SAPTİYORUZ : Bu iki yönlü olumsuzluğun ilk YÜZÜ "abstentionistes" olgusudur : Seçim listelerine kayıtlı ama seçim sandığına gitmeyenler.

Kamuoyu yoklamaları katılmayacakların oranının yüzde 47 olacağını saptadı... Fransa demokrasisi teklemeyi sürdürüyor.

Bu işin ikinci yüzü ise Fransa siyasetinin az bilinen yönlerinden biridir : Öteden beri 3 milyondan fazla yurttaşın SEÇİM LİSTELERİNE YAZILI OLMAMALARIDIR. Dikkatinizi rica ediyorum : Oy kullanmamak değil, seçim listelerine yazılmamak : Resmi rakamlara göre 3-3,5 milyon seçme hakkına sahip yurttaş SEÇİME KATILMAYI REDEDİYOR. BU RAKAM SON BİR YILDA AZALSA BİLE DURUM EPEY GARİP.

İşte Sol Birliğin saptadığı ve üstesinden gelmek istediği Fransız siyasetinin püf noktası da budur: Oy kullanmayanları ve seçim sistemini toptan rededenleri bu sistemi a'dan z'ye değiştirmek üzere OY SANDIKLARINA GİTMEMEYE TEŞVİK ETMEK. Hele kamuyu

yoklamalarının bu iki kümeden geleceklerin daha çok SOLA OY VERECEKLERİNİ GÖSTERMESİNDEN BERİ.

Hemen işe koyuldum : Kayınbiraderim Jean-Roger'nin ve kadim dostum çevirmen Françoise'ın seçim listelerine yazılmalarını birer bira ve birer döner kebabla ve saatler hatta günler süren fikir alış-verişle sağladım. 12 ve 19 Haziranda yine de teyakkuz halinde olmak ta şart. Çünkü bu iki alışmışın yine "çok ciddi" bir bahane bulup sızışmaları mümkün. Bu işler de pek belli olmuyor hani.

Not : Daha ayrıntılı bilgi partilerin ve adayların sitelerinde. Bir örnek olarak Nupes'ün programına bakılabilir : "Programme partagé de gouvernement de la Nouvelle Union populaire écologique et sociale".

(8 Haziran 2022'de ayorum.com'da yayınlandı.)

OUI C'EST POSSIBLE

Evet mümkün: Fransa'da Sol ve Yeşiller ortaklığı/birliğini kurmak ve zafer kazanmak mümkün: Yıllardır Paris, Marsilya, Lyon gibi üç büyük kent başta birçok kent ve kasabada ve köyde başaran Sol ve Yeşiller ortaklığı ulusal düzeyde de milletvekili seçimlerinin birinci turunda başardı, 12 Haziran 2022'de. Geç olması hiç olmamasından iyidir.

Yıllardır böyle bir ortaklık kurulmasını, böyle bir tavır takınılmasını savunanlar derin bir nefes alabildiler.

2002'de Lionel Jospin'in ve daha sonra birkaçının daha yaptığı acemilik yinelenmedi. Oysa öteden beri ve François Mitterrand sayesinde biliyoruz ki Sol'un kazanabilmesi için cumhurbaşkanlığı seçimine TEK ADAYLA GİRMEK, milletvekili seçimlerinde ise daha ilk turda ortaklık kurmak şart.

Sol ve Yeşiller geçmiş ama unutulmamış geçmişiyile yeniden bağ kurdu

Başarı ikinci turda sürerse NUPES, Sol partilerin ve Yeşiller'in milletvekili sayısını iki katına çıkaracak.

Melenchon'un partisi LFI'yi örnek alırsak milletvekili sayısını belki on kat artıracak: 150 veya 175'e çıkararak...

NUPES 577 seçim bölgesinin 406'sında ikinci turda yarışacak. Ülkenin birinci siyasi gücü olduktan sonra en çok milletvekiline sahip te olacak mı? Bu Pazar 19 Haziranda göreceğiz...

Evet mümkün, bu ortaklığı muhalefetin lokomotifini, en çok milletvekiline sahip gücü konumuna dönüştürmek mümkün.

Birinci tur sonuçlarına göre birinci güç konumunda olan NUPES Macron'u destekleyen Ensemble isimli ortaklıktan bir puan önde. Bu fark çok önemli değil ama sembolik önemi ortada. Nitekim bu nedenle Macron ve İçişleri Bakanı Ensemble'ın birinci olduğunu ileri sürdüler. Ama akli başında olanlar, ve bu arada Le Monde gazetesi bile, ayrıntılı bir şekilde rakamları verip Cumhurbaşkanının ve Bakan'ının yanlış hesaplarını açıkladılar.

Bir örnekle yetineceğim: Fransa'nın "deniz ötesi topraklarından" La Reunion adasında NUPES adayının aldığı oylar NUPES adına kaydedilmemiş: Sebeb? Adayın başka bir parti ismiyle seçime katılması (!). Oysa NUPES ortaklarının "deniz ötesi topraklar"da farklı, tarihi, bağımsızlık veya daha geniş özerlik isteyen isimler taşıyan parti renkleriyle seçime katılabileceklerini öngörüyor. Öteden beri ve bilhassa sömürgeciliğin bıraktığı kalıntılara, emir verici kötü alışkanlıklara bağlı metropol partilerinin yerel kardeş partilere isim dayatması Sol'da ve Yeşiller'de geçerli değil. Ama İçişleri Bakanı kendi ortaklığının birinci olduğunu özellikle vurgulamak için bu tür artık tarihe karıştığı sanılan ayak ve el oyunlarına başvuruyor. Adını vermediğim bakanın, bu tür "numaraların ustaları" geçmiş dönemlerde İçişleri bakanlığı yapmış Nicolas Sarkozy ve Charles Pasqua takımından geldiğini de unutmadan eklemeli. Huy çıkmıyor ki!

Bir katkı daha: Bakan birinci olduğunu iddia ettiği ortaklığının ne kadar oyla önde olduğunu özel olarak belirtmiyor: Yazmalı: 22 bin kadar. Belki biraz daha fazla.

NUPES'in birinci olduğunu ispat eden rakamlar ise onun bir puan önde olduğunu gösteriyor.

Evet maç sıkı.

NUPES iki tur arasındaki bir haftalık süre içinde birinci turda seçim sandığına gitmeyen 23 milyon seçmeni ikna etmek, onların seçime katılmalarını sağlamak için uğraşiyor. Hele kamuoyu yoklamalarının rakamlarına göre seçime katılmayanlar arasında NUPES'i tercih ettiklerini açıklayan gençlerin çoğunlukta olduğu da bilince, NUPES'in ikna eylemi beklenen, umulan sonuca ulaşırsa kazanma şansı da artacak.

Evet inanılacak gibi değil ama birinci turda 18-24 yaş grubundan katılmayanların oranı yüzde 69, 25-35 yaş grubunda yüzde 71.

İki tur arasındaki bir haftada NUPES yöneticileri ve adayları özellikle bu meseleye bir çare bulmak için koşturdular. Başarılı olacaklar mı? Göreceğiz.

Ama şimdiden şunu yazmak mümkün:

Birinci tur rakamları belli oluncaya kadar birçok kişi ikircikliydi: NUPES'e oy verecekler bile anket sonuçlarına inanmak istemiyor, kamuoyu yoklamalarında açıklanan NUPES'e verilecek oyların, elde edilecek milletvekili sayılarının abartıldığını sanıyordu. İlk tur sonunda resmi ve kesin rakamlar belli olunca en ikircikli seçmen bile şunları söylebildi: "Jean-Luc Melenchon ve NUPES seçim kampanyasını en iyi biçimde yürüttü, birinci siyasi güç olmayı başardı. Bu işleri nasıl yaptığını gösterdi. Gözler önüne serdi. Sonrası için güven verdi. Desteğim sürüyor."

Bu güç yanında yeni gençlerin, daha az gençlerin, kadınların (bilhassa) ve emekçilerin daha çok sayıda NUPES adaylarına oy verecekeri bekleniyor.

Seçime katılmayanların bir milyon kadarı bile oy sandığına kadar gidip oyunu kullansa ve NUPES'e oy verse NUPES kazanabilir.

Evet Sol takımlarda ve Yeşilin bütün nuanslarında coşku yüksek.

Bu coşku 19 Haziranda Bastille Meydanı'nda kutlanmayı hak ediyor. Tarihi yüzler, günümüzün gençleri, kadınları, erkekleri ve çocukları bu kanıda.

Hele birinci tur sonuçlarını izleyen saatlerde Macron takımındaki panik halini görseydiniz. İşte bir-iki örnek:

Eski Milli Eğitim Bakanı ikinci tura bile kalamadı. İkinci tura kalan eski ve yeni bakanların birkaçının seçilmesi çok zor. Macron ve ortaklarının Meclis'te kesin çoğunluğu elde edemeyeceği belli. Belki birinci siyasi güç olmayı bile yitirecek. İşte bu noktada NUPES onun yerini almaya aday. Siyaset doğa gibidir: Boşluğu sevmez.

NUPES en çok milletvekiline sahip olursa siyasi geleneğe göre Macron'un Melenchon'u başbakanlıkla görevlendirmesi bekleniyor. Başka birini bu göreve getirirse, kurulacak hükümet Meclis'ten güven oyu alamayacağından siyasi bunalım ortaya çıkabilecek ve sonuçta Macron ya Melenchon diyecek ya da Meclis'i feshedip yeni seçimlere zorlayacak. Böyle bir şeyin Millet Meclisi'ni feshedene yaramadığını Chirac örneğiyle biliyoruz. Umarım böyle bir şey Macron'un başına gelmez.

Uzmanlar, "Ultraliberal, zenginlerin ve çok zenginlerin cumhurbaşkanı ama yine de epey akıllı bir aydın, deneyimli bir banka memuru olan Macron ülkesini siyasi bunalıma sürüklemesiz." diyor. Biz de onların yalancısıyız.

Macron'la beş yıl da yetti hani. Artık yeni bir sayfa açılrsa: Hakiki Sol, gerçek Yeşil. Yoksulluk, yolsuzluk, yurdumduyumsuzluk azalsa bir parça. Kötü mü olur?

MACRONİSTAN'IN DÜŞÜŞÜ

Kararı siz verin lütfen, işte 21 Haziran 2022 sabahında, Macronistan'ın hali:

2017'deki milletvekili seçimlerinde tek başına 313 milletvekili çıkaran ve mutlak çoğunluğu (289 koltuk) aşan macronist parti LRM bugün iki ortağı, MoDem ve "Horizons" ile, sadece 245 koltuğa sahip olabildi. Bu bir "Tokat" değilse nedir?

LRM'i birlikte kurduğu, LRM'in "baronları" sıfatıyla biri Meclis Başkanı seçilen, diğeri Macron'un sağ kolu ve İçişleri Bakanı tayin edilen, en son Macroncu milletvekilleri Meclis grub başkanlığını üstlenen iki "makronist", Richard Ferrand ve Christophe Castaner ikinci turda elendiler. Milletvekili seçilemediler. Oysa her biri de burnundan kıl aldırmayan cinstendiler ve elli yıl Fransa'yı yöneteceklerini sanıyorlardı. İkisi de daha birinci tur bitiminde, televizyonlarda gördük, deveden düşmüş Diyarbakır karpuzundan beterdiler. Daha ne olsun?

Sarı Yelekliler hareketi süresince İçişleri Bakanı olarak Paris Emniyet Müdürlüğü başta tüm emniyet müdürlüklerine "zor kullanın", "şiddete şiddetle karşılık verin" deyip polisin alışılmamış bir biçimde saldırmamasının belirleyicisi İçişleri Bakanı'nın seçilmemesi için seçmenler özel gayret gösterdi. Rövanş kısmen böyle alındı... Yaralananların, gözünü yitirenlerin, sakat kalanların Castaner'den daha da alacağı var.

Her iki macroncunun ortak bir noktaları daha var:

Macron'la dansa kalkmadan önce Sosyalist Partili olmaları.

Bu son seçimlerde seçim bölgelerinin Sosyalist seçmenleri de “çeketlerini ters çevirmelerinin” faturasını fena ödettiler. Anlayana.

Macron'un yeniden cumhurbaşkanı seçildikten sonra kurduğu başına “baş kahya” olarak getirdiği Bayan Elisabeth Borne'un yönetimindeki bakanlar kurulu üyesi üç yeni bakan da ikinci turda elendi... Sadece otuz gün bakanlık ta oluyormuş demek. Üçü veya dördü de kıl payı kazandı.

Macron'dan nefretin bu kadar geniş, yoğun ve coğrafik ve toplumsal açılardan yaygın olduğu tahmin edilmiyordu.

Mutlak çoğunluğu yitiren göreceli / nisbi çoğunluğu hem iki ortağı hem diğer partilerce sık sık zorlanacak olan Macron'un ülke siyaseti içindeki ağırlığı azalacak.

Avrupa Birliği (AB) bünyesinde umit ettiği “Güçlü Lider” pozu da artık tarihe karışmak üzere. Angela Merkel'in yerini alması artık mümkün değil.

Hiçbir lider ülkesinde ve uluslararası düzeyde böylesine madara olmamıştı. Haziran ayı sonunda bitecek olan Fransa Cumhuriyeti'nin AB dönem başkanlığı ile Macron sayfası bir daha açılmamak üzere kapatılacak gibi. Ama belli olmaz para ve pul işlerinden iyi anladığı için ve yıllardır geleneksel olarak Fransa'ya bırakılan AB Maliye Bakanlığı'na getirebilir.

Belki de “barış getirmek konusundaki başarıları” (Mali, Ukranya, Lübnan ve daha nice) ve devlet başkanlarıyla “çok iyi ilişkileri olduğu” havasını vermek için takındığı laubali, gayri ciddi tavırlarıyla evet evet belki Dışişlerinden sorumlu yapılır.

Fransa kurtulur belki. AB ise idare eder... Pek yakında görebiliriz.

Belki de dev şirketlerden birinin yönetim kurulu başkanlığına tayin edilir. Macron'a bu çok yakışır.

İrkçı partinin ("RN") Fransız siyasi tarihinde görülmemiş bir biçimde 89 koltuk elde etmesi de Macron'a ve takımına duyulan nefretle yakından ilgili. Macron'un partisiyle yarışan ırkçı adayların bulunduğu bütün seçim bölgelerinde seçmenler, NUPES'e oy vermişler bile, ırkçı parti adayını desteklemekten kaçınmadı. Buna RN bile şaşırıldı...

Macron, bu sabah siyasi partilerden altısının yöneticilerini kabul ediyor. "Çözüm" bulmak üzere. Sayesinde Fransa Cumhuriyeti istikrarsız bir döneme ve ciddi bir siyasi krize giriyor: Macron hiç alışkın olmadığı, hatta açık bir biçimde nefret ettiği birçok kişiye, partiye danışarak çözüm bulmak yanlısı olmayan karakteri ve hep tek başına, merkezci, otoriter kararlar verip uygulanmasını emrettiği için yeni dönemde gerekli uyum, uzlaşma, anlaşma yöntemine yanaşmayabilir. Ama ipe un sermek dönemi de bitti.

Peki o zaman ne yapacak?

Bir yıl boyunca anlaşıyor gibi yapıp, işlerin tümünden felç olmasına yol açılması için elinden geleni arkasına koymayabilir. (Seçim gecesi adamları bu konuyu işlemeye başladılar bile...) Suçu da NUPES başta rakiplerine yükleyerek bir yıl sonra MECLİSİ FESHEDİP erken seçimlere gidilmesini sağlayabilir.

Fransa tansiyonu yüksek olmaya aday istikrarsız bir döneme giriyor.

Macronistan, yamalı bohça yapısının dağılması sonucu kendini terkedilmiş bulabilir.

Siyasetbilmi açısından Fransız siyasetinin önemi artırıyor.

Nisan başından beri seçimler vesilesiyle ciddi hiçbir sorunu çözemeyen, çözmeye bile çabalamayan Macron'un, Saray'da, milletvekili ikinci turu öncesinde değişik partilerin adaylarını tek tek inceleyerek hangilerinin seçim sonrasında kendi partisine transferi için çalıştığı, olaya tanık olanların anlatıklarından anlaşıldı.

Oysa seçimler ve sonuçları, klasik, öteden beri siyasi yelpazede yerleşik partilerin artık Macron'a milletvekillerini kaptırmayacağına ispatı. "Baştan çıkarılması" olası adayların önceden parti yönetimlerinde elenmesi üzerine Macron'un daha önceki "kapma" yöntemi beklenen sonucu vermeyecek mutlaka.

Yine de belli olmaz bu işler. Bilhassa LR ("Cumhuriyetçiler") ve küçük partilerin milletvekillerinin etrafında "Devlet-Kuşu" pardon "Macron-Kuşu" dönmeye başlayabilir.

Macron uluslararası toplantılar vesilesiyle önümüzdeki salıya kadar Paris'ten ayrılacak. Bu süre içinde "kuşları" baştan çıkarma faaliyetini sürdürecektir mi? Bu ayıp işler bir sonuç verecek mi? Zaman kazanmak için mi bu sabah hükümetin istifasını kabul etmedi? Ne tür manevralar yapacak? Gelecek günlerin programı epey dolu geçmeye aday. Bu konuda yazılacakların tümünü de yazmış değilim.

NOT: Seçimi iki, onyediyedi, elli altı veya elli yedi oy farkıyla yitirenlerin itirazı üzerine birkaç seçim bölgesinde oyların yeniden sayılması için başvurular yapıldığından milletvekili sayıları değişebilir. Ama genel eğilim değişmeyecek gibi. Bu nedenle ayrıntılı rakamları vermiyorum.

(21 Haziran 2022'de ayorum.com'da yayınlandı.)

HAKİKİ SOL MİLLET MECLİSİ'NDE

La France Insoumise'in (LFI'in) lideri ve cumhurbaşkanı adayı Jean-Luc Mélençon cumhurbaşkanlığı seçiminde ikinci tura kalamayınca, seçimin birinci turunu değerlendiren konuşmasında bir tür "Elveda" mesajı vermişti.

Siyasi rakiplerinin ve kendisini beğenmeyen gazetecilerin bile hatipliğini övdüğü, hakiki / radikal solun son yıllardaki en karizmatik lideri, dinleyenlerinden en genç olanları ağlatan, yer yer şiirsel, tarihi, lirik, kavgacı ve hakiki bir nutuk atmıştı. Kalıcı cinsinden. Ben gidiyorum demedi, "Kavga devam ediyor. Bundan sonrası size kalıyor" dedi.

2008'te Sosyalist Parti'den (SP'den) ayrıldıktan sonra son derece genç ve inanmış kadın ve erkek militanlarla kendi partisini kurdu: Parti de Gauche (Sol Parti) ...

MELENCHON BASIN TOPLANTISINDA, HAZİRAN 2022.

SP'den ve diğer sol partilerden gelen alay edici eleştirilere, alay edenlere kulağını tıkayarak çalıştı, çalıştı, çalıştı ve ilerledi:

Melenchon 2011'deki cumhurbaşkanlığı seçiminde yüzde 11 oranında oy aldı. 2017'de oy oranını yüzde 19'a çıkardı, 600 bin kadar oy farkıyla ikinci tura kalamadı. 2022'de ise sadece 500 bin oy farkıyla ikinci tura kalmayı kaçırdı ama oy oranını neredeyse yüzde 22'ye yükseltti...

Bir türlü birleşemeyen solun bir anlamda intihar ettiği cumhurbaşkanlığı seçimi ilk turunda, Sosyalist Parti (SP) veya Fransız Komünist Partisi (FKP) adaylarından biri seçime katılmaktan Melenchon lehine vazgeçseydi ikinci turda Melenchon'u bulacaktık ve ikinci tur hakiki bir yarışa sahne olacaktı. Ama maalesef ne SP adayı Anne Hidalgo ne de FKP adayı Fabien Roussel bu basireti gösterebildi.

SP adayı , 616 bin 651 oyla (!!)) oyların ancak yüzde 1,8'yle bu partinin uzun tarihinde görülmemiş ve yüz kızartıcı bir sonuç aldı.

Birinci tura yaklaşıldıkça oy oranının azaldığı ve küme düşeceğinin belli olması üzerine defalarca Bayan Hidalgo'nun adaylıktan çekilmesi önerildi, rica edildi, ama çekilmedi. SP tarihine leke vurdu.

Bölge, il, belediye meclislerinde, Millet Meclisi'nde ve Senato'da epey seçilmiş bulunan tarihi ve köklü partinin, siyasi yelpazede beklenen yerini alabilmesi için mutlaka kendine çeki düzen vermesi veya yeni bir biçimde örgütlenmesi şart. SP'ye elini uzatan Melenchon oldu.

Melenchon 12 ve 19 Haziran 2022'deki milletvekili seçimlerinde adaylığını koymadı ama SP de içinde solun ve Yeşiller'in birliğini, 12 gün kadar süren sıkı ve geceli gündüzlü görüşmelerden ve tartışmalardan sonra la Nouvelle Union Populaire Écologique et Sociale (NUPES) adı altında ve herbiri tek tek belirlenmiş vaatler ve ilkelerle sağladı.

Hemen sonra SP ve FKP başta sol partileri ve Yeşilleri ve elbette kendi partisini iktidara taşımak için kolları sıvadı.

NUPES seçimlerden alınının akıyla çıktı: Sol partiler ve Yeşiller önceki Meclis'teki milletvekili sayılarını iki katına çıkardı.

Seçilenler hemen hücumla geçti: Macron'un bıktırıcı, isyan ettiren abartılı liberal ekonomi politikası yerine dengeli, yoksulları, emekçileri, işsizleri, emeklileri kucaklayan bir toplumsal politikanın benimsenmesi ve uygulanması (fiyatların dondurulması, enaz ücretin artırılması, emekliliğin 60 yaşa indirilmesi, ciddi ve hemen uygulanabilir nitelikte ekolojik bir planlamanın yapılması, bütün öğrencilere "allocation d'autonomie jeunesse" adı altında ayda 1063 öro burs bağlanması vb.) için NUPES milletvekilleri Millet Meclis'inde seslerini duyurmaya başladı.

Eylülden itibaren bu sesin daha güçlü, daha sık duyulacağını tahmin ediyorum. Sorunlar pek çok ve kimine acil çare bulunması gerekiyor:

Elektrik, benzin, gaz ve (temmuzda bir yıldaki artış oranı yüzde onu geçen) gıda ürünlerinin sürekli artan, artırılan fiyatlarının denetim altına alınması, gerekince dondurulması ve benzeri acil dertlere çare bulunmalı. Yoksa bu kez sarı değil kızıl yekeklilerin gösterilerine tanık olmamız mümkün.

İşte bu bağlamda Melenchon'un yetişmelerinde, siyaset alanında "pişmelerinde" önemli rol oynadığı, fransız tarzı sosyalizmin yeni yüzleri kendilerini göstermeye başladı:

"Bozo" lakabını taktığım Adrien Quatennens en başta, Manuel Bompard, Eric Coquerel, Manon Aubry, Ugo Bernalicis, Danielle Simonnet, Sophia Chikirou, Alexis Corbiere ve eşi Raquel Garrido (Ana ve babası ile Pinoşe belasından yakasını kurtaran çocuk artık eşyle birlikte milletvekili... Fransa'da. Bu örnek tarihlerimizin ortak olduğunun da ispatı), Daniele Obonno, Sarah Legrain, Rachel Keke, Clemantine Autaine... bugün artık tanınan siyasi liderler olarak biliniyor.

Daha çocuk yaşta sol partilerde ve sendikalarda üye olarak çalışan, 1986 ve sonrasındaki öğrenci eylemlerinde birinci derecede rol oynayan dünün gençleri, çocukları, öğrencileri bugün Millet Meclisi'ndeler.

Yeni tür bir militanlıkla siyasetin nasıl yapılabilirliği konusunda yol gösterici deneyimlerini Wikipedia'dan özgeçmişlerini okuyarak öğrenmek mümkün.

Tavsiye ederim: Derslerle yüklü.

Tümü genç, Meclis'e kadınlı ve erkekli renk katan iyi yetişmiş militan milletvekleri NUPES'in ve partilerinin programını uygulamaya taşımak için koşturuyorlar.

Bu isimlere SP Genel Sekreteri Olivier Faure ile FKP lideri Fabien Roussel ile yakın yoldaşlarını, Yeşiller'den Julien Bayou ve Sandrine Rousseau'yu da mutlaka eklemeli. Geleceğin siyasi liderleri olacakları kesin gibi.

Şom ağızlıların yazmalarına, söylemelerine rağmen NUPES'i oluşturan partiler seçimler sonrasında ayrılmadı ve NUPES ortaklığı aynen sürüyor. Bu da bir başarı olarak not edilebilir.

Yeni milletvekilleriyle oluşan Meclis'in yeni yapılanmasında NUPES Meclis Başkan yardımcılıklarından birini kazandı. Meclis bünyesindeki komisyonlardan en önemlilerden biri olan "Maliye Komisyonu" ("la commission des Finances") başkanlığını da.

Diğer komisyonlarda da üyelikler elde etti.

Genç ve dinamik milletvekilleri kadın ve erkek harıl harıl çalışmaya başladı. Mizahı ihmal etmeden:

Nitekim klasik sağ partinin en tutucu milletvekilleri yeni kuşak milletvekillerinin Meclis'e "plaja gider gibi" gelmelerini önlemek üzere bir öneri verince ertesi gün NUPES'in kadın milletvekilleri kravat takarak Meclis'e geldiler.

Yaz tatili öncesindeki günlerde Meclis'teki mücadele ve çalışmalarıyla dikkat çeken genç kadın ve erkek milletvekillerinin Melenchon'un sesini, düşüncelerini, önerilerini Meclis'e taşıyacaklarından şüphe edilmiyor.

Meclis çalışmalarının daha yaratıcı ve daha tartışmalı geçmeye aday olduğu da belli artık.

Artık Macron'un ağızından çıkan herşey Meclis'ten otomatik olarak geçemeyecek. Geçmiyor. Fransa Cumhuriyeti'nde PATRON artık Macron değil MİLLET MECLİSİ'dir. Bu konuda başı çeken NUPES milletvekilleri ellerinden geleni yapıyorlar, emekçilerin sesini ve isteklerini de Meclis'te duyurarak.

(21 Ağustos 2022'de ayorum.com'da yayınlandı.)

EM-EKLİ-LER VE ÇOCUK-LAR, PARİS, 4 EKİM 2022

İki dakika önce Saray'dan bir ileti geldi:

“Çok teşekkür ederiz. Son günlerde kimse bizden iyilikle söz etmezken, adımıza yer vermişsiniz. Merci bien.”

Doğrusu Burkina Fasso'da (fasso fisso değil!) yapılan yeni darbeye Fransa büyükelçilği saldırıya ugradı. Rusya Federasyonu'nun Fransa sömürgeciliğini Afrika'dan silip süpürmeye niyetli olduğu açık. Mali, Burkina Fasso ve dahası Fransız varlığına karşı, askerleri, lejyoneleri vesairesi sınır dışı edildi birkaç ay önce. Bugünlerde bu konudaki tekerleme şu; “Afrika'da Çin Halk Cumhuriyeti ekonomide, Rusya Federasyonu askeri ve siyasi alanda hakimiyeti ele geçirmek, Fransa egemenliğine son vermek üzere.”

Macron ille emeklilik yaşını 62'den 65'e çıkarmak niyetinde. Nedeni malum: Tarihe geçmek. Başbakanı Bayan Elisabeth Borne'un bile önlenemez ciddi toplumsal çatışmalara yol açmasından çekindiği ve yapabildiği derecede geçiktirmeye çalıştığı, yasa tasarısını Macron ille kabul ettirmek için koşturuyor, çabalıyor.

Geçen gün sendikaların, öğrencilerin ve gençlerin de katılımıyla düzenledikleri “emeklilik reformu”na karşı ülke düzeyinde iki yüzden çok mekanda, köy, kasaba ve kentte düzenlenen gösteri ve yürüyüşte iki pankart dikkatimi çekti:

Birini işçiler taşıyordu:

“Emeklilik yaşını değil ücretleri artır!” (Temel gıda maddelerinde, makarna, pirinç, un vb fiyat artışı yüzde onbeş, onyediy veya yüzde yirmi, genel artış ortalaması yüzde on kadar).

İkincisi bızdık bir bebeninki, kartona çiziktirmişti. İri harflerle:

“Aux arbres citoyens!” (“Ağaçlara yurttaşlar!”).

“Aux armes citoyens” (“Silahlara yurttaşlar!”) Fransız ulusal marşının ilk kelimeleri ve çocuklar iklim bozulmasının geleceklerini ipotek altına aldığı bilincinde, yurtseverliklerini de böyle vurguluyorlar.

Çocuklar geleceklerini kurtarmak için gösterilerde yeşil renk taşıyorlar. Yeşilim yeşil.

Mevsim resmen sonbahar ama uygulaması kış; bu gece altı dereceye kadar indi çıkamadı hava sıcaklığı (ne sığağı yahu!!)

DAHA İYİ BİR DÜNYA MÜMKÜN

Bir yılda unun fiyatı yüzde 21 oranında arttı. Makarnaninki yüzde 20, yağınki yüzde 17, kahveninki yüzde 12, kağıdınki yüzde 42. Benzin, elektrik, gaz fiyat artışlarını saymıyorum.

Fransa'da fiyat artışları durmuyor. SON KIRK YILDAKİ en yüksek hayat pahalılığını dizginlemek mümkün olamıyor. Fiyatlar sanki her gün artırılıyor.

Patronlar, DEVLETLERÜSTÜ ŞİRKETLER kazançlarına kazanç ekliyor. TotalEnergies örneğin son altı ayda 16 milyar öro kazanç elde etti, "savaş zenginleri" arasında hak ettiği yeri aldı.

Yoksullar daha yoksullaşılıyor. Yoksullar son çare olarak tüketimlerini azaltmaya başladılar. Ama bebeğe süt, çocuğa iki lokmacık et, dedeye ekmek ve peynir (beyaz peynir lütfen), neneye çay (Rize malı olmalı) şart. Ne yapmalı?

MELENCHON ANNİE ERNAUX İLE GÖSTERİDE, PARİS'TE, 16 EKİM 2022'DE.

Yanıt iki yönlü geldi: Siyasi ve sendikal. Siyasi yanıtın en somut örneği 16 Ekim 2022 Pazar günkü gösteri ve yürüyüşle verildi. Sendikal yanıt ise 18 Ekim Salı günü “eylem günüyle”: Birçok işyerinde, özellikle demiryolu, enerji işkollarında grevler, gösteri ve yürüyüşlerle.

NUPES’i oluşturan partiler (La France Insoumise-LFİ, Le Parti Socialiste-SP, Europe Ecologie-Les Verts-EELV, Le Parti Communiste Français-FKP) 16 Ekim 2022’de gösteri ve yürüyüş yapıp hayat pahalılığını ve iklim bozulmasını önleyici ciddi önlemler alınmamasını Paris sokak, cadde, bulvar ve meydanlarında haykırarak eleştirdiler, kınadılar. “Marche contre la vie chère et l’inaction climatique” adı altında.

Sabahın ilk saatlerinde düzenleyiciler, taşra kentlerinden Paris’e gidecek otobüslerde yer ayırtanların sayısını göz önüne alarak, “120 bin kadar gösterici bekliyoruz” dediler. Hemen arkasından

Cingöz Recai İçişleri Bakanı, Fransa'nın en acar ve bir numaralı polisi, "En çok 30 bin kadar gösterici olacak" öngörüsünü ileri sürdü. Akan sular durdu. Seine Nehri de.

Şimdi hemen acil olarak çıkıp gösterinin nabzının nerede attığını, kaç kişinin katıldığını ölçmeye çalışmak lazım.

Hava güzel. Bir parça serin ama yağmur yağmıyor, bu çok önemli. Griye çalan sarı güneş hazır.

Nation (Ulus) Meydanı'na kadar gidelim. Gösteri orada başlayacak, saat 14'te Bastille Meydanı'na doğru yürüyüşe geçilecek. Kadınlar, erkekler, gençler, daha az gençler, çocuklar (evet 14-15-16 yaşında arkadaş kümesiyle ilk kez bir gösteri ve yürüyüşe katılan çocuklar gördüm), lise ve ortaokul öğrencileri, emekçiler, işsizler, emeklililer.

SP birinci sekreteri (bizdeki genel başkana tekabül ediyor) Olivier Faure ve LFI lideri Jean-Luc Mélenchon yürüyüş sürerken ilerleyen bir kamyon üstündeki platomdan birer kısa nutuk attı. Böylece "meeting en marchant" eylem biçimi de uygulanmış oldu.

EELV için Léa Balage El-Mariky, FKP için Ian Brossat, LFI milletvekillerinin birçoğu, daha radikal NPA (Anti-kapitalist Yeni Parti) liderlerinden birkaçı, yürüyüş kolunun başındaydı.

"Sarı-Yeekliler" in en tanınanlarından, eylemde polislerle çatışmalar sırasında bir gözünü kaybeden Jerome Rodriguez kendi arkadaşlarıyla yürüdü.

LFI içinde ama kendine özgü dili, yaklaşımları ve analizleriye hayranlık doğuran François Ruffin emekçilerin içindeydi.

Asıl yenilik bu yıl NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜNÜ ALAN ANNIE ERNAUX'NUN YÜRÜYÜŞÜN BAŞINA MELENCHON'LA BİRLİKTE GELİP BİR SÜRE KALMASIYDI. Eserlerinde sınıf savaşını

anlatmaktan yorulmayan, gençliğinde PSU (Michel Rocard'ın Birleşik Sosyalist Partisi) militanı, inanmış sosyalist, öteden beri Melenchon'un yol arkadaşı, yoldaşı, hakiki feminist yazar 82 yaşını böyle kutladı. Az yürüdü ama katılımı anlamlı ve yeterliydi. Bana Behice Boran'ı, Mine Urganı, Leyla Erbil'i anımsattı, ışıklar içinde yatsınlar.

Göstericilerin isteklerini şu birkaç noktada özetlemek mümkün :

60 yaşında emeklilik (retraite à 60 ans), ücretlerin artırılması (augmentation des salaires), gençlere özerklik ödentisi (bir tür karşılıksız aylık burs : allocation autonomie de 1 100 euros pour les jeunes), fiyatların dondurulması (blocage des prix), aşırı / yüksek kazançların vergilendirilmesi (taxation des superprofits), ekolojik önlemlerin geçikmeden alınması.

Toplumsal hareketlilik önümüzdeki günlerde sürecektir : TotalEnergies'deki rafineri ve depo grevleri sürüyor. Grev coğrafi ve mesleki açılardan genişliyor. CGT, FO, Solidaires, FSU ve öğrenci örgütleri (dernekler ve sendikalar) 18 Ekim Salı günü mesleklerarası geniş bir "eylem gününe" hazırlanıyor. Mücadeleci, ücret artışlarını almaya kararlı CGT, FO ve SUD-Rail gibi işçi sendikaları konfederasyonlarının ve işkolu sendikalarının düzenlemesiyle bu eylemlerin ülke çapında genel greve dönüşebileceğinden ve sürebileceğinden söz ediliyor. Böyle bir olasılık var.

İşçilerin yüzde 7 veya yüzde 10 oranındaki ücret artışı rededilirken TotalEnregies üst düzey yöneticilerinin aylıklarının akıl almaz oranda (örneğin PDG'sinin-CEO'sunun ödentisi yüzde 52 artırıldı) yükseltilmesi, hisse senedi sahiplerinin son yılki yirmi küsur milyar öro kârdan cömertçe nasıplendirilmesi, işçilerin kararlılığını bir üst düzeye çıkarıyor.

Nerede adalet ? Nerede kardeşlik ?

Hükümetin sendikalara ve sola karşı kesintisiz saldırısı da önümüzdeki günlerde sürecek. Meclis'te ve meydanlarda mücadele devam edecek.

Millet Meclisi'nde son günlerde NUPES hükümete yasa tasarılarının görüşülmesinde birkaç gol attı. Ama maç henüz bitmedi ve iki taraf ta maçı kazanmak için oynuyor. Hükümet Anayasa'daki zorlayıcı hükümlerle, ünlü 49-3 ile (49. Maddenin üçüncü hükmü), tasarılarını Meclis'te tartışılmadan ve oylanmaya sunmadan geçirmek isterse NUPES gensoru önergesi vermeye hazırlanıyor. Buna sinirlenen Cumhurbaşkanı (son günlerde morali çok bozukmuş, çünkü Vladimir Putin telefonuna yanıt bile vermiyormuş) kalkıp Meclis'i feshederse yeni seçimlerde kim kazanacak ?

Cumhurbaşkanı yıldızına güveniyor (Bana kalırsa yanılıyor).

Bizse Annie Ernaux'ya, 14-15-16 yaşlarında haklarını korumak için yürümeye kararlı çocuklara, Jerome Rodrigues'e ve işçi sınıfına, hakiki sol partilere, işçi sendikalarına güveniyoruz. Daha iyi bir dünya mümkün.

16 Ekim 2022'de son rakamlara göre Paris'te 140 bin solcu yürüdü. İki ayağı ile. Biri Kızıl. Biri Yeşil. Gördüm. Sınıf savaşını dayatan ve zenginlerin değil çok zenginlerin cumhurbaşkanı, hükümeti, adamları ve patronlar yitirecek. Biz kazanacağız. Bugün veya yarın. Ama mutlaka.

(18 Ekim 2022'de ayorum.com'da yayınlandı.)

T'AS VU ? (GÖRDÜN ?)

Bastille Özgürlük Anıtı eğildi, eğildi, eğildi ve Meydanı dolduran genç, yaşlı, kadın, erkek ve çocukların alınlarından tek tek öptü :

“Bravo çocuklar ! Haydi hep beraber ! Haydi !” dedi.

Meydanı iğne atsan yere düşmeyecek denli dolduranlar çoştular. Sloganlar daha hızlı, daha sık ve daha güçlü atıldı.

Evet hava soğuk, Kuzey dağlarının soğuğu sanırsın. Ama güneş sözünde durmuş ve çıkıp gelmiş dağların ve bulutların arasından.

Haydi çocuklar gösteriye. Yürüyüşe : Doğudan batıya, güneyden kuzeye ve hepsi merkeze, başkente.

Sabahtan itibaren bütün ülkede iki yüz kadar gösteri ve yürüyüş. Sendikalar ikibuçuk milyon insan katıldı diyorlar.

Paris'te öğleden sonra başladı gösteri ve yürüyüş. Ama ondan önce ve kimi yerde aynı saatlerde herkes yürüdü :

Montpellier'de atılan şu slogan çok tuttu : “Et là, Petit Chef, tu la vois. La grève !”

Bunu onbinlerin tek ses tek nefes haykırması epey etkileyiciydi.

Daha birkaç ay önce “Küçük Şef” kabarıyordu hindi gibi ve şunu söylüyordu sıkılmadan “Fransa'da artık hiç kimse grevlerin farkına varmıyor.”

Öyle mi al sana grev ! Hem de genel grev !

Emekçilerin söylediği de zaten o :

“Ya şimdi, ya şurdakini görüyor musun ? Grevi ?”

Ve mutlaka gördü. Ama anladı mı ? Meçhul.

Kararlar artık gösterilerde alınıyor : Yeryüzü ve gökyüzü tanık.

Evet Paris'te ve taşrada gösteri ve yürüyüşler yapıldı. Bütün kasaba ve kentlerde de. Gösteriler aralıksız sürüyor :

İşte Caen'da otuz binden fazla insan yürüdü. Caen : Kuzeybatının mütevazı kenti.

Marsilya'da onbinler kızıl bayraklarını güneye ve Akdeniz'e doğru dalgalandırıldılar.

Bordeaux'da birer bardak kırmızı attıktan sonra yürüyenleri görmeliydiniz kızanlar.

Nevers'de, Strasbourg'da ve Lyon'dakileri de.

Evet otomobil ve metal işkolu emekçileri burdalar.

Hazır giysi ve iç çamaşırı üreten fabrikaların cesur kadın emekçileri de : Kimi iç çamaşırlarını rüzgara ve güneşe tutmuş.

Demiryolu işçileri, metro çalışanları da.

Öğretmenler, öğretim üyeleri, araştırmacılar, öğrenciler de.

Polisler de. Evet evet yanlış okumadınız polisler de yürüdü bugün.

Bugünün en önemli özelliği yürüyüş kollarında YENİ TİP GÖSTERİCİLERİN de yer almaları oldu :

Partisiz, sendikasız, derneksiz, AMA KARARLI.

Çünkü iktidarın yaptıkları ve yapmaya hazırlandıkları herkesi çok derinden ve kalıcı bir biçimde tedirgin ediyor.

Mayıs 1968'in en önemli iki özelliği de buydu :

Bir : İktidarın yaptıklarının ve yapmaya hazırlandıklarının yurttaşları ciddi ve kalıcı bir biçimde tedirgin etmesi,

İki : O günlere kadar gösteri ve yürüyüşe katılmamışların da gösterilerde yer almaları.

Bugünkü gösteri ve yürüyüşler de ciddi ve olası bir kalkışmanın ilk işaretlerini veriyorlar.

2002'deki cumhurbaşkanlığı seçiminde Fransa siyasi tarihinde ilk kez ırkçı ve faşist adayın ikinci tura kalması üzerine bütün ülkede düzenlenen feryat figan, kitlesel ve aralıksız gösteri ve yürüyüşleri de anımsıyorum.

Mayıs 68'le başka bir ilinti kurmak ta mümkün. Bu ilinti efsanevi ve / veya moda olsun diye değil : Harbiden, sıkı ve sahici bir akrabalık var :

Bakin örneğin Limoges'da, çinileriyle ünlü Limoges'da, 85 yaşındaki Lucie yıllardan beri ilk kez yürüyüşe katıldığını söylüyor : O güzel sarı saçlarından, mavi gözlerinden öpüyorum senin Lucie : İşte bizi Mayıs 68'e bağlayan tarihi bir kanal. Tarihi ve canlı.

Dahası mı ?

İşte Paris'te gösteri sonrasında Opera Mahallesi'nde, o şık ve şok mağazaların iki adım ötesinde göstericilerden epeyce kalabalık bir grubun toplum polisleriyle kırankırana çatışması. Sıkı ve sert oldu çatışma ve kimi göstericinin kavgaya hazırlıklı olduğunu da gösterdi. Titreyin tuzu kurular. Perdelerinizin arkasında kaybolmanıza, saklanmanıza rağmen çocuklarınız biliyorlar kasalarınızın üstünde yattığınızı. Titreyin evet çünkü sizin hakkınızdan çocuklarınız gelecek. Evet öz çocuklarınız. İşte Louise Michel Père-Lachaise'den doğruldu ve koşarak geldi : Elinde Komünarların çakaralmazı. Tüfek eski olabilir ama bir İsviçre saati gibi tıkr tıkr çalışıyor. Titreyin evet. Zalimler zulmünüze, sömürünüze, adaletsizliğinize, eşitsizliğinize tüh !

Elbette 21. Yüzyılda yaşıyoruz ve hiç bir emekçi greve çıkıp bir günlük ücretini yitirmek istemez. Ama bıçak kemiğe dayanırsa emekçi ne yapar ? Emeginden gelen gücünü kullanır : Makinalar istop ! Evet istop !

Gelecek korkusu büyüktür Fransa'da.

İş garantisi diye bir şey kalmadı. Kamu sektöründe bile artık işe giren işini kaybetmekten korkuyor. Eğitimde, adalette, posta hizmetlerinde.

Orduda bile işten çıkarmalar kapıda. Kışlaların kapısında. Evet çünkü kışlalar kapatılıyor.

Öğretim üyelerinin ve araştırmacıların "statüsü" değiştiriliyor.

"Petit Chef" ve asistanları, "devlet makinasının yağlarını atması gerektiğini" söylüyor, yineliyor. Hükümeti "reform" üzerine "reform" hazırlıyor, yapıyor, yapmaya çalışıyor.

Ücretler aşağıya çekiliyor.

Kimi hırslı işveren, kimi açgözlü işveren, enaz ücretle çalışan işçilerine "İşini yitirmek istemiyorsan bundan böyle sosyal güvenlik ve devlet için ödediğim patron payını da sen ödeyeceksin !" diye dayatıyor. Pes ! ENAZ ÜCRETLE çalışana bunu teklif edebilmek için haram ekmek yemiş olmak lazım. Zalim olmak lazım. Ama bunu teklif edenler bile var : Fiyatların son birkaç yılda, özellikle temel gıda ürünlerinde, yüzde yirmi oranında arttığı ve fiyat artışlarının önünün alınamadığı bir Fransa'da.

Kitapsız patronlar dayatıyorlar : Ya kölelik ücreti, ya işsizlik.

Evet bugün artık mesele ÇALIŞIP AÇ KALMAK OLASILIĞIDIR.

Fransa'da birçok emekçinin çalıştığı halde geçinemediğinin her gün tanığı oluyoruz.

Onun için göstericiler bütün ücretlere enaz 500 öro artış istiyorlar.

Yaşlıları bekleyen ise enaz ücretten daha az emeklilik ödentisi, açlık ve yalnızlıktır. O nedenle anlıyorum Lucie'yi : 85 yaşında gösteri ve yürüyüşe katılmasını.

Çünkü bunlar, bu zalimler, kardeşlerim ağzımızdaki lokmaya göz dikmişler. Ağzımızdaki lokmaya.

(Her zaman).

M. ŞEHMUS GÜZEL

Fransa'da Siyaset 2022

ekitap.ayorum.com